

ผลของการใช้สื่อในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชาย

นายทักษ์ดนัย วัจกุล 5337436938

นางสาวศิรินภา ชูรัมย์ 5337493638

โครงการทางจิตวิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

EFFECTS OF EXPOSURE TO VISUAL MEDIA ON ATTITUDES TOWARD GAY MEN

THAKDANAI WUNGWOL 5337436938

SIRINAPA CHOORASSAMEE 5337493638

A Senior Project in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Bachelor of Science in Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

หัวข้อโครงการทางจิตวิทยา

ผลของการใช้สื่อในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักร่วม

โดย

นายทักษ์ดนัย ว่างวล

นางสาวศิริินภา ชูรัมย์

สาขาวิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กวรรณิการ์ นลราชสุวัจน์

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการทางจิตวิทยาฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตวิทยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์นางค์ มณีศรี)

คณะกรรมการสอบโครงการทางจิตวิทยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการทางจิตวิทยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กวรรณิการ์ นลราชสุวัจน์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชูพงศ์ ปัญจมะวัต)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ประพิมพา จรัลรัตนกุล)

ทักษ์ดนัย วัจวล และ ศิริินภา ชูรัศมี : ผลของการใช้สื่อในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชาย
(EFFECTS OF EXPOSURE TO VISUAL MEDIA ON ATTITUDES TOWARD GAY MEN)
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. กรรณิการ์ นลราชสุวัจน์, 76 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้สื่อภาพเกี่ยวกับชายรักชายในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปริญญาตรีจำนวนทั้งหมด 130 คน ซึ่งมีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายจากการทำมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายอยู่ในเปอร์เซ็นต์ที่ 0-75 จากนั้นแบ่งผู้เข้าร่วมการทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ผู้เข้าร่วมการทดลองได้ดูสื่อ และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 65 คน กลุ่มตัวอย่างได้รับการประเมินเจตคติต่อชายรักชายทั้งในระยะก่อนและหลังการทดลองแล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบค่าสถิติเพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มการทดลอง (Independent sample *t*-test) และเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มก่อนทดลองและหลังทดลอง (Independent sample *t*-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ในช่วงก่อนทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ในช่วงหลังทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. ในช่วงหลังทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หลักสูตร _____ วิทยาศาสตร์บัณฑิต _____ ลายมือชื่อนิสิต _____

สาขาวิชา _____ จิตวิทยา _____ ลายมือชื่อนิสิต _____

ปีการศึกษา _____ 2556 _____ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____

5337436938, 5337493638 : MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORDS : ATTITUDES TOWARD GAY MEN / ATTITUDE CHANGE / VISUAL MEDIA

THAKDANAI WUNGWOL, SIRINAPA CHOORASSAMEE : EFFECTS OF EXPOSURE TO
VISUAL MEDIA ON ATTITUDES TOWARD GAY MEN

SENIOR PROJECT ADVISOR : ASSOC. PROF. KANNIKAR NOLRAJSUWAT, 76 pp.

The purpose of this research was to study the effect of visual media on attitudes toward gay men. Participants were 130 Chulalongkorn University undergraduates who scored under 75 percentile from attitudes toward gay men scale, then assigned into two groups: experimental group and control group. Subjects in experimental group were assigned to view the visual media while control group were not. The data was analyzed by Paired sample *t*-test and Independent sample *t*-test.

The results are as follows:

1. Prior to the study, there was no significant difference in attitudes toward gay men between experimental group and control group.
2. After the study, experimental group showed significantly higher scores in attitudes toward gay men than before the experiment ($p < .001$).
3. After the study, experimental group showed significantly higher score in attitudes toward gay men than control group ($p < .01$).

Program _____ Bachelor of Science _____ Student's Signature _____

Field of Study _____ Psychology _____ Student's Signature _____

Academic Year _____ 2013 _____ Advisor's Signature _____

กิตติกรรมประกาศ

โครงการทางจิตวิทยาฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยการได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรรณิการ์ นลราชสุวัจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการจิตวิทยาที่ได้สละเวลาถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ รวมถึงช่วยตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเมตตาเสมอมา จนโครงการสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยซาบซึ้งและตระหนักถึงความกรุณาเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชูพงศ์ ปัญจมะวัต และ อาจารย์ ดร. ประพิมพา จรัสรัตนกุล คณะกรรมการสอบโครงการทางจิตวิทยา ที่ช่วยตรวจและให้คำแนะนำแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ จนโครงการสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. อภิขญา ไชยวุฒิกิรณวณิช ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล และให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล อีกทั้งยังคอยช่วยเหลือผู้วิจัยในหลายๆ เรื่องและขอบพระคุณอาจารย์คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย และรายการวัฒนธรรมซุบซิบตลกที่ผลิตรายการที่มีประโยชน์ต่อสังคมและอนุญาตให้นำมาใช้ในการทำโครงการในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณนพสิทธิ์ สิริจัญญชัย คุณรัตนกร รัตนชีวร และคุณวาริธร อุดมเวช ที่สละเวลาช่วยให้คำปรึกษาและคำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนามาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายเพื่อนำมาใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณไพลิน ลิ้มวัฒนชัย และคุณอดิศร สุทธิวานิช ที่สละเวลามาช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับสื่อวีดีทัศน์ก่อนที่นำมาใช้ในการทดลองครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ จิตวิทยา รุ่น 09 ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ที่คอยให้กำลังใจและความห่วงใยที่ท่านมอบให้เสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
- เจตคติและการเปลี่ยนเจตคติ.....	3
- ทฤษฎีการตัดสินใจทางสังคม	26
- ทฤษฎีรูปแบบความเป็นไปได้ของการขยายความในการโน้มน้าวใจ.....	27
- แนวคิดเกี่ยวกับสื่อ.....	31
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	36
สมมติฐาน.....	36
ขอบเขตของการวิจัย.....	36
คำจำกัดความในการวิจัย.....	37
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	38
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย.....	52
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	55
รายการอ้างอิง.....	60
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก.....	70
ภาคผนวก ข.....	71
ภาคผนวก ค.....	73
ภาคผนวก ง.....	75
ประวัติผู้ทำวิจัย.....	76

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 เกณฑ์การให้คะแนนข้อกระทงทางบวกและทางลบของมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชาย.....	42
2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	48
3 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อชายรักชายก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการทดสอบค่าที (Paired Samples <i>t</i> -test).....	49
4 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อชายรักชายกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุมทั้งก่อนและหลังการทดลองด้วยวิธีการทดสอบค่าที (Independent Samples <i>t</i> -test).....	50
5 การวิเคราะห์ข้อกระทงแบบวัดเจตคติต่อชายรักชาย โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตรวัด (Corrected item-total correlation).....	72

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 รูปแบบความเป็นไปได้ของการโน้มน้าวใจตามแนวคิดของ Petty และ Cacioppo (1991).....	30
2 รูปแบบการวิจัย.....	39
3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4 การเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงก่อนและหลังการทดลองของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	51

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมที่หลากหลายเพศและมีปริมาณบุคคลรักเพศเดียวกันมากขึ้นจากการเปิดเผยตัวตนเพิ่มขึ้นและการแสดงออกทางสังคมมากขึ้น (ธีระ บุษบกแก้ว, 2553; จิรภัทร หลงกุล และ สุพรรณณี พรหมเทศ, 2555) โดยเฉพาะประชากรชายรักชายในกรุงเทพมหานครที่มีมากเป็นอันดับสองของโลกรองจากกรุงฮัมสเตอร์ดัม (ข้อมูลจาก <http://ystory.naitam.com> อ้างถึงใน สีตลา ประดิพัทธ์กุลชัย, 2551) หรือมีประมาณ ร้อยละ 37 ของประชากรชายทั้งหมด (สุวิทนา อารีพรรค, 2536 อ้างถึงใน อติศร ทองรักษ์, 2549) เนื่องมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกผ่านการสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ ทำให้สังคมไทยเปิดกว้างกับบุคคลรักเพศเดียวกันมากกว่าในอดีตที่บุคคลเหล่านี้มักถูกมองว่าเป็นเรื่องน่าอับอาย (สีตลา ประดิพัทธ์กุลชัย, 2551)

จากนโยบายของกรมสุขภาพจิตได้ออกมาให้การรับรองว่าการเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันนั้นไม่ถือว่าเป็นความผิดปกติ ทำให้ภายหลังต้องเปลี่ยนกฎกระทรวงกลาโหมเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหารจากคำว่า “โรคจิต” เปลี่ยนมาเป็น “ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด” (Gender Identity Disorder) ทำให้การยอมรับและการเปิดเผยตัวตนของบุคคลรักเพศเดียวกันมีเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ในรัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 ได้ระบุในมาตราที่ 30 ว่า “ห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศ อันหมายรวมถึงบุคคลที่มีอัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual Identity) หรือเพศสภาพ (Gender) หรือความหลากหลายทางเพศ (Sexual Diversity) แตกต่างจากเพศที่ผู้หนึ่งถือกำเนิด” (กลุ่มสร้างสื่อเพื่อสนับสนุนส่งเสริมสิทธิหญิงรักหญิงและความหลากหลายทางเพศ, 2556)

อย่างไรก็ตามคนในสังคมยังคงมองบุคคลรักเพศเดียวกันด้านลบเพียงด้านเดียว (ธีระ บุษบกแก้ว, 2553) ทำให้คนบางกลุ่มในสังคมไทยยังคงมีเจตคติทางด้านลบต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน เช่น กระทรวงวัฒนธรรมยังคงมีการแบ่งแยกโดยไม่รับบุคคลรักเพศเดียวกันเข้าทำงานในกระทรวง อีกทั้งยังต่อต้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลรักเพศเดียวกันและไม่ควรรนำเสนอในสื่อเพื่อให้คนเอาเป็นแบบอย่าง (ชลิดาภรณ์

ส่งสัมพันธ์, 2547 อ้างถึงใน กลุ่มสร้างสื่อเพื่อสนับสนุนส่งเสริมสิทธิหญิงรักหญิงและความหลากหลายทางเพศ, 2555)

การมีเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันในทางลบนั้น อาจเกิดจากการมีภาพของการมองชายรักชาย นั้นผิดเพี้ยนไปจากความจริงค่อนข้างมาก โดยคนทั่วไปมักจะมองว่าการเป็นชายรักชายเป็นอาการป่วยทางจิตอย่างหนึ่ง แม้แต่ในเรื่องของการทำงานที่บุคคลที่เป็นชายรักชายมักจะถูกมองว่าด้อยกว่าและได้รับสิทธิน้อยกว่าบุคคลอื่นๆ (Herek, 2002)

ปัจจุบันสื่อได้เข้ามามีอิทธิพลต่อผู้รับสารทั้งด้านความคิด ความเชื่อ และเจตคติ (พีระ จิโรโสภณ, 2527 อ้างถึงใน จูติกร เตรยาภรณ์, 2543; ธีระพร อูวรรณโณ, 2537) โดยเฉพาะสื่อภาพและวีดิทัศน์ที่เข้าถึงได้ง่ายและสะดวก และสื่อยังมีบทบาทในการเปลี่ยนเจตคติต่อพฤติกรรมรักเพศเดียวกันของคนในสังคม (กาญจนา แก้วเทพ, 2541 อ้างถึงใน จูติกร เตรยาภรณ์, 2543) ดังในการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า การมีตัวละครที่เป็นชายรักชายปรากฏในสื่อทำให้คนในสังคมเริ่มเข้าใจบุคคลรักเพศเดียวกันมากขึ้น ในหลายการทดลองพบว่า สื่อสามารถลดอคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันของคนทั่วไปได้ (Riggle, Ellis & Crawford, 1996; Calzo & Ward, 2009; Hussey & Bisconti, 2010; Golom & Mohr, 2011)

อย่างไรก็ตาม การนำเสนอเรื่องราวของบุคคลรักเพศเดียวกันในสื่อยังคงมีอคติกับบุคคลรักเพศเดียวกัน โดยเฉพาะในหนังสือพิมพ์ที่มักนำเสนอเนื้อหาเพื่อตอกย้ำภาพในความคิดทางด้านลบต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน (Jackson, 1995 อ้างถึงใน ไชยศิริ บุญยกุลศรีรุ่ง, 2553; จูติกร เตรยาภรณ์, 2543) หากผู้รับสารเหล่านั้นรับเพียงแค่อ่านสื่อที่นำเสนอภาพลักษณ์ทางด้านลบก็ทำให้ผู้รับสารมีเจตคติทางลบกับบุคคลรักเพศเดียวกัน (Greene & Herek, 1994) ส่งผลให้สื่อสารมวลชนเริ่มตระหนักถึงเรื่องนี้ และผลิตสื่อที่ดีแก่เรื่องราวของบุคคลรักเพศเดียวกันมากขึ้นแม้จะขัดต่อความเชื่อของคนในสังคมก็ตาม (สิตลา ประดิพัทธ์กุลชัย, 2551; อรุษา งามวุฒิวร, 2553) รวมถึง สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์สำหรับบุคคลชายรักชายที่มีในที่สาธารณะเพิ่มมากขึ้น และเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้น (สิตลา ประดิพัทธ์กุลชัย, 2551) สื่อเหล่านี้ล้วนผลิตออกมาเพื่อท้าทายความคิด ความเชื่อ และเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันของคนในสังคมที่เคยมีมาตั้งแต่ในอดีต

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สื่อมีอิทธิพลต่อเจตคติของผู้รับสื่อ (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2549 อ้างถึงใน สิตลา ประดิพัทธ์กุลชัย, 2551) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะแสวงหาผลของการใช้สื่อในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

1. เจตคติและการเปลี่ยนเจตคติ

ความหมายของเจตคติ

ความหมายดั้งเดิมของคำว่า “Attitude” หรือเจตคติ หมายถึง ท่าทางของคน (Oskamp, 1977 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537) ในทางสังคมศาสตร์นั้นจะหมายถึง “ท่าทางของจิตใจคน” มากกว่าร่างกาย (ธีระพร อุวรรณโณ, 2537)

ธีระพร อุวรรณโณ (2537) ได้กล่าวถึงลักษณะร่วมของนิยามของเจตคติ ดังนี้

1. เจตคติที่มีที่หมาย (Attitude object) ได้แก่ สิ่งของ คน สัตว์ สถานที่ แนวความคิด สถานการณ์ เป็นต้น ในหลายการวิจัยเรื่องการเปลี่ยนเจตคติ พบว่า หากที่หมายทางเจตคติมีความเจาะจงมากขึ้น เจตคติต่อสิ่งนั้นยิ่งง่ายต่อการเปลี่ยนแปลง
2. มีการระบุในแง่ดี-ไม่ดี (Evaluative aspect) คือการประเมินว่าสิ่งนั้นดีหรือไม่ดี เช่น เจตคติของคนไทยที่มีต่อคนกัมพูชาในทางที่ไม่ดี
3. มีลักษณะค่อนข้างยืนยงคงทน (Relatively enduring) แม้ว่าเจตคติเป็นสิ่งที่ไม่ถาวรสามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่ลักษณะของความยืนยงคงทนของเจตคตินั้นจะดำรงอยู่จนกว่าจะมีเหตุผลใดทำให้เปลี่ยนไป
4. ความพร้อมในการตอบสนอง (Readiness for response) คือคนมีความพร้อมในการตอบสนองต่อที่หมายของเจตคติตามความรู้สึกที่เขามีต่อสิ่งนั้น เจตคติไม่ได้หมายถึงพฤติกรรมแต่เป็นเพียงความพร้อมในการที่จะกระทำหรือตอบสนองเท่านั้น

นิยามของเจตคติที่มีผู้นำไปใช้บ่อยที่สุดได้แก่ นิยามของ Allport (1935 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537) ที่กล่าวว่า “เจตคติคือสภาพทางจิตหรือประสาทของความพร้อม ที่จัดรูปขึ้นจากประสบการณ์ และส่งอิทธิพลในทางกำกับหรืออิทธิพลที่ไม่อยู่นิ่งแก่การตอบสนองของบุคคลต่อที่หมายและสถานการณ์ทั้งหลายที่เกี่ยวข้อง”

ธีระพร อุวรรณโณ (2535) ได้เสนอความหมายของคำว่าเจตคติออกเป็น 3 กลุ่ม โดยอาศัยองค์ประกอบของเจตคติเป็นเกณฑ์ ได้แก่

1. การนิยามเจตคติเป็นสามองค์ประกอบ

ธีระพร อุวรรณโณ (2537) กล่าวว่า องค์ประกอบของเจตคติสามองค์ประกอบ ได้แก่

1.1 องค์ประกอบทางปัญญา (Cognitive component) ได้แก่ความคิดและความเชื่อที่มีต่อที่หมายของเจตคติ

1.2 องค์ประกอบทางอารมณ์ (Affective component) ได้แก่ ความรู้สึกในทางที่ดี-ไม่ดี หรือชอบ-ไม่ชอบ หรือการเห็น-ไม่เห็นคุณค่าของที่หมายของเจตคติ

1.3 องค์ประกอบทางพฤติกรรม (Behavioral component) เป็นแนวโน้มโดยส่วนรวมที่ตนจะตอบสนองต่อที่หมายของเจตคติ องค์ประกอบนี้ไม่ได้เจาะจงลงไปว่าตนจะมีพฤติกรรมอย่างไรโดยหนึ่งต่อที่หมายในสถานการณ์อย่างไรโดยหนึ่ง

Rosenberg และ Hovland (1960) อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ (2535) ให้ความหมายของเจตคติ ว่า “แนวโน้มในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าบางประเภทด้วยการตอบสนองบางประเภทซึ่งมีเป็นสามประเภทหลัก คือ ปัญญา อารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรม” ตรงกับแนวคิด ABC โดยที่ A หมายถึงอารมณ์ความรู้สึก B หมายถึงพฤติกรรม และ C หมายถึงปัญญา

แนวคิดเรื่องเจตคติมีสามองค์ประกอบนั้นมีรากฐานมาจากแนวคิดดั้งเดิมของเพลโตที่กล่าวว่าจิตของมนุษย์มีองค์ประกอบสามอย่าง ได้แก่ องค์ประกอบด้านปัญญา (Cognition หรือ Thought) องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affection หรือ Feeling) และองค์ประกอบด้านแนวโน้มในการกระทำหรือความพากเพียร (Conation หรือ Striving) (Allport, 1985 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2535)

แนวคิดเรื่องเจตคติสามองค์ประกอบนั้นมีจุดอ่อนอยู่บ้างในด้านการวัดเจตคติที่มักจะวัดเพียงในองค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึกและองค์ประกอบด้านปัญญา อีกทั้งข้อเท็จจริงที่วัดนั้นไม่สามารถแบ่งแยกได้เด่นชัดว่าวัดองค์ประกอบด้านใด นอกจากนั้นยังพบว่าองค์ประกอบทั้งสามองค์ประกอบนั้นมีความสัมพันธ์กันสูงมาก ซึ่งอาจจะหมายความว่าองค์ประกอบทั้งสามนั้นอาจจะเป็นสิ่งเดียวกัน

2. การนิยามเจตคติเป็นสององค์ประกอบ

แคตส์ (1960 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโณ, 2535) กล่าวถึงแนวความคิดเจตคติมีสององค์ประกอบว่า “เจตคติเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะประเมินสัญลักษณ์หรือที่หมายแ่งมุมของโลกของคนในทางดีหรือไม่ดี เจตคติดวมองค์ประกอบสององค์ประกอบเข้าด้วยกัน คืออารมณ์ความรู้สึกซึ่งเป็นแกนกลางของความชอบหรือไม่ชอบ และปัญญาหรือความเชื่อที่เป็นส่วนของการบรรยายที่หมายของเจตคติ บรรยายลักษณะ และบรรยายความสัมพันธ์กับที่หมายอื่น”

3. การนิยามเจตคติเป็นหนึ่งองค์ประกอบ

นักวิชาการเห็นพ้องต้องกันว่าองค์ประกอบของเจตคติหนึ่งองค์ประกอบนั้น คือ องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective component) ซึ่งมีแกนกลางอยู่ที่การประเมิน (Evaluation)

Thurstone (1931, 1959 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโณ, 2535) ได้นิยามความหมายของเจตคติว่า “เจตคติหมายถึงอารมณ์ความรู้สึกในทางสนับสนุนหรือต่อต้านที่หมายทางจิต” ภายหลังเขายังกล่าวอีกครั้งว่า “เจตคติหมายถึงความเข้มของอารมณ์ความรู้สึกทางบวกหรือทางลบในทางลบในทางสนับสนุนหรือต่อต้านที่หมายทางจิต” (Thurstone, 1946, 1959 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโณ, 2535)

ความสำคัญของเจตคติ

ชีระพร อุวรรณโณ (2535) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเจตคติไว้ดังนี้

1. เจตคติเป็นมโนทัศน์ที่เป็นทางลัด เจตคติต่อเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียวสามารถสรุปรวมถึงพฤติกรรมหลายพฤติกรรมเข้าด้วยกันได้
2. เจตคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม แต่ไม่ได้หมายความว่าเจตคติจะก่อให้เกิดพฤติกรรมหรือพฤติกรรมก่อให้เกิดเจตคติ แต่นักจิตวิทยาสังคมปัจจุบันส่วนมากยอมรับกันว่าเจตคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
3. เจตคติเป็นเรื่องที่นักจิตวิทยาหลายสาขาสอนใจร่วมกัน นอกจากนักจิตวิทยาสังคมแล้ว นักจิตวิทยาสาขาอื่นๆ ก็สนใจศึกษาเรื่องเจตคติเช่นกัน

4. เจตคติเป็นเรื่องที่นักวิชาการและบุคคลในอาชีพอื่นให้ความสนใจ เช่น นักโฆษณา ประชาสัมพันธ์ นักการตลาด นักรัฐศาสตร์

การเกิดของเจตคติ (Attitude formation)

ธีระพร อุวรรณโณ (2537) ได้กล่าวถึงการเกิดของเจตคติไว้ดังนี้

1. อิทธิพลจากพ่อแม่

พ่อแม่เป็นแหล่งที่มีอิทธิพลต่อการเกิดของเจตคติ โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในวัยก่อนเข้าโรงเรียนที่จะพัฒนาค่านิยมความเชื่อและความรู้สึกนึกคิดจากกรอบของครอบครัวที่มีพ่อแม่เป็นหลัก โดยการให้การยอมรับเมื่อเด็กทำดี และลงโทษเมื่อเด็กทำสิ่งที่ไม่ดีหรือพ่อแม่ไม่เห็นด้วย จากการศึกษาพบว่าบุคคลที่มีความรักเกลียดชัง (Prejudice) และอำนาจนิยม (Authoritarianism) สูง มักจะมาจากครอบครัวที่ไม่อบอุ่น ใช้วิธีเผด็จการในการปกครอง ลูกต้องเชื่อฟังคำสั่ง มีความมีระเบียบวินัยจัด และมีการลงโทษทางกายเมื่อกระทำผิด (Triandis & Triandis, 1962 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537)

2. อิทธิพลจากกลุ่มต่างๆ

ในโรงเรียน ครูและเพื่อนมีอิทธิพลต่อการสร้างเจตคติของเด็กเป็นอย่างมากโดยการวางระเบียบกฎเกณฑ์ให้ปฏิบัติตามและเนื้อหาในหนังสือที่ใช้ในการสอนก็มีผลให้เกิดเจตคติทางด้านต่างๆ หากได้ครูที่ดีก็ส่งผลให้เด็กมีเจตคติไปในทางที่ดี ส่วนในกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลมากต่อการเกิดเจตคติโดยเฉพาะช่วงวัยรุ่น นอกจากนั้นยังมีแรงกดดันจากภายนอกให้คนคล้อยตามวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่ขณะนั้นเป็นเด็กและผู้ใหญ่

กลุ่มอ้างอิง (Reference group) มีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติในเรื่องต่างๆ เปลี่ยนไปตามวัย การศึกษาของ Newcomb (1943 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537) พบว่า กลุ่มอ้างอิงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนเจตคติของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีลักษณะเด่นทางเสรีนิยม (Liberal) ซึ่งคล้อยจองกับลักษณะชุมชนใกล้เคียงด้วย แต่ในการศึกษานักศึกษาใหม่ที่มาจากรอบครัวที่เน้นทางอนุรักษนิยม (Conservative) ภายหลังมานักศึกษาเหล่านี้ต่างเปลี่ยนเจตคติมาเป็นเสรีนิยมตามกลุ่มอ้างอิง

3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัว

สอดคล้องกับแนวคิดของจิตวิเคราะห์ที่เน้นเรื่องประสบการณ์ในวัยเด็กมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคคล โดยการพบเห็นทั้งสิ่งของ คน หรือมโนทัศน์บ่อยๆ เป็นปัจจัยอีกอย่างต่อการเกิดเจตคติ

4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน

พบได้ชัดเจนที่สุดคือการโฆษณาเพื่อพยายามเปลี่ยนเจตคติของคนให้หันมาใช้สินค้า อิทธิพลของสื่อสารมวลชนจะมีมากที่สุดในเรื่องที่คนส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคยมาก่อนเพราะการนำเสนอข้อมูลให้ผู้รับสารจะเป็นแหล่งแรกและผู้รับสารจะได้รับสารเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ

เจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันตามทฤษฎี ATGL (Attitudes toward Gays and Lesbians)

Herek (1984 อ้างถึงใน อติศร ทองรักษ์, 2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรักเพศเดียวกันโดยเฉพาะในเรื่องโฮโมโฟเบีย (Homophobia) หรือการเกลียดชังบุคคลรักเพศเดียวกัน โดยได้ออกแบบเครื่องมือที่ใช้วัดเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันโดยใช้แบบสอบถามแบบลิเคิร์ต (Likert scale) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีเจตคติทางลบต่อบุคคลรักเพศเดียวกันสัมพันธ์กับปัจจัย ดังนี้

1. เจตคติต่อบทบาททางเพศที่มีแต่โบราณ
2. ความเชื่อในระบบความคิดของครอบครัวที่มีแต่โบราณ
3. การวินิจฉัยโดยผลการ
4. การยอมรับเจตคติของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน
5. การขาดการปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรักเพศเดียวกันในอดีต

ส่วนกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง พบว่ามีปัจจัยที่คล้ายกับเพศชาย นอกจากนั้นยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน ดังนี้

1. ความถี่ของการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา
2. เป็นสมาชิกของกลุ่มอนุรักษ์ลัทธิ และนิกายทางศาสนา
3. ความศรัทธาในศาสนาคริสต์
4. จำนวนเพื่อนที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน

นอกจากระดับเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันจะสัมพันธ์กับอีกหลายปัจจัยทางประชากรศาสตร์ เช่น เพศ และการศึกษา ยังมีความสัมพันธ์กับด้านสังคมวิทยา เช่น เจตคติเกี่ยวกับเพศและบทบาทของครอบครัว ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง และความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรักเพศเดียวกัน

เจตคติต่อชายรักชาย

เจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันถูกทำการศึกษาในหลากหลายบริบทวัฒนธรรม ในหลายงานวิจัย ได้ศึกษาการยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกันอย่างกว้างขวาง เช่น มากกว่าร้อยละ 50 ของคนอเมริกันยอมรับชายรักชาย และอีกร้อยละ 17 ยอมรับหญิงรักหญิง (Pomeroy, 1965 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005) ในบางสังคม ได้มีการสนับสนุนในการทำกิจกรรมทางเพศกับบุคคลเพศเดียวกัน เช่น คนในเผ่า Sambia ที่อาศัยอยู่บนเทือกเขา New Guinea ให้เด็กผู้ชายที่อายุมากกว่า 7 ขวบถึงอายุประมาณ 20 ปี มีกิจกรรมทางเพศกับเพศชายก่อนที่จะแต่งงาน เนื่องจากมีความเชื่อว่า ผู้ชายเผ่า Sambia เหล่านั้นจะเป็นคนที่แข็งแกร่งและเป็นนักล่าที่ดี หลังจากได้ชิมน้ำกามจากเด็กชายวัยรุ่นจากอวัยวะเพศ เด็กชายจึงเคยมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายด้วยกันอย่างน้อยหนึ่งครั้ง แต่หลังจากแต่งงานแล้ว พวกเขาก็กลับมามีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศหญิงตามปกติ (Stoller & Herdt, 1985 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005)

ในประเทศคิวบาประท้วงเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบคอมมิวนิสต์ บุคคลรักเพศเดียวกันได้ปรากฏตัวออกมาในสังคม โดย Castro ได้ออกมาตำหนิถึงความเกลียดบุคคลรักเพศเดียวกันของคนในสังคมและได้ออกมาสนับสนุนบุคคลรักเพศเดียวกันและอธิบายว่าการเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันเป็นเรื่องปกติตามธรรมชาติ (Otis, 1994 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005)

ปัจจุบันหลายประเทศได้ลดการแบ่งแยกบุคคลรักเพศเดียวกัน โดยเฉพาะประเทศในทวีปยุโรปได้ตรากฎหมายออกมาเพื่อปกป้องบุคคลรักเพศเดียวกัน เช่นการแต่งงานและรับเลี้ยงบุตรบุญธรรมในประเทศเนเธอร์แลนด์ (Deutsch, 2000 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005)

งานวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่อชายรักชาย

ในประเทศสหรัฐอเมริกา Tom W. Smith (2011) รายงานว่าเจตคติสาธารณะต่อบุคคลรักเพศเดียวกันมีการแบ่งแยกที่ชัดเจนขึ้นและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยการเปรียบเทียบเจตคติในปี 1973 ถึงปี 2010 ในเรื่องของความผิดในการมีความสัมพันธ์กันของเพศเดียวกัน พบว่าตัวเลขเปอร์เซ็นต์ที่ผู้ตอบตอบว่า "ผิดโดยเสมอ" ลดลงจากร้อยละ 69.7 ในปี 1973 เป็นร้อยละ 43.5 ในปี 2010 และสำรวจ

ความเห็นต่อบุคคลรักเพศเดียวกันที่ควรจะมีสิทธิได้แต่งงานกันพบว่าผู้ตอบตอบว่า “เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง” สูงขึ้นจากร้อยละ 2.5 ในปี 1988 เป็นร้อยละ 20.8 ในปี 2010

บริษัท MVA (2006) ประเทศฮ่องกงได้สำรวจเจตคติสาธารณะต่อบุคคลรักเพศเดียวกันในประเทศ ฮ่องกงโดยผ่านการสำรวจทางโทรศัพท์จากบุคคล 5,000 รายอายุ 18 – 64 ปี โดยมีผู้ตอบทั้งหมด 2,068 คน พบว่ามีผู้ตอบเพียง 28 รายที่ตอบว่าไม่ทราบว่ารักเพศเดียวกันคืออะไร ส่วนอีกร้อยละ 76.5 ตอบว่าไม่เคยมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลรักเพศเดียวกัน และร้อยละ 17.2 ตอบว่ามีความเกี่ยวข้องไม่บ่อยนัก เพียงร้อยละ 4.8 เท่านั้นที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลรักเพศเดียวกันอยู่เสมอ ในเรื่องของเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันผู้ตอบส่วนใหญ่ร้อยละ 88.8 รายงานว่าความเป็นรักเพศเดียวกันไม่มีความสัมพันธ์กันกับความสามารถในการทำงาน ขณะที่อีกร้อยละ 61.1 รายงานว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่างความเป็นรักเพศเดียวกันกับความสำส่อน ผู้ตอบร้อยละ 47 รายงานว่าบุคคลรักเพศเดียวกันเป็นบุคคลที่มีจิตใจปกติ ในขณะที่ร้อยละ 41.9 รายงานว่าบุคคลรักเพศเดียวกันผิดปกติ

Lee และ Hicks (2011) ได้สำรวจคนอเมริกันจำนวน 5,188 คน เพื่อทดสอบเจตคติต่อการแต่งงานของบุคคลรักเพศเดียวกัน ผลการศึกษาพบว่าการมีเจตคติที่เป็นเสรีนิยมและการไม่เคร่งศาสนา มีความสัมพันธ์กับการมีเจตคติทางบวกต่อการแต่งงานของบุคคลรักเพศเดียวกันและยังมีแนวคิดเรื่องของการสนับสนุนความเท่าเทียมกันของเชื้อชาติและเพศ และอยากที่จะลงสนับสนุนในสังคม

Lekvikrom (2010) ได้สัมภาษณ์การรับรู้และเจตคติต่อสื่อที่นำเสนอภาพเกี่ยวกับชายรักชายในสื่อในวัยรุ่นเพศชายในไทยที่มีอายุระหว่าง 13-18 ปี จำนวน 120 คน โดยใช้แบบสอบถาม Attitudes Toward the Media's Portrayals of Gays and Lesbians (Anderson, Fakhfakh, & Kondylis, 1999) พบว่าผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยและไม่เชื่อว่าการดูสื่อที่มีภาพของชายรักชายไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความโน้มเอียงทางเพศและความพึงพอใจทางเพศของพวกเขา นอกจากนั้นผู้เข้าร่วมยังไม่รู้สึกสบายใจจากการชมฉากที่ผู้ชายจูบกันและฉากการมีความสัมพันธ์ทางเพศของเพศชายด้วยกัน

Ventura, Lambert, Bryant และ Pasupuleti (2004) ได้สำรวจเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย Midwestern จำนวน 484 คนโดยเปรียบเทียบเจตคติระหว่างนักศึกษาสาขากฎหมายและอาชญาวิทยา/กระบวนการยุติธรรม (Criminal Justice) และนักศึกษาในสาขาอื่นๆ พบว่านักศึกษากฎหมายและอาชญาวิทยา/กระบวนการยุติธรรมมีแนวโน้มที่จะมองด้านลบในบุคคล

ชายรักชายและหญิงรักหญิงมากกว่านักศึกษาในสาขาอื่นๆ แม้จะมีความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มเพียงเล็กน้อยในความเต็มใจที่จะเพิ่มความถูกต้องให้กับชายรักชายและหญิงรักหญิงผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลว่า นักศึกษาในสาขาสาชากรกฎหมายและอาชญาวิทยา/กระบวนการยุติธรรมนั้นเป็นเพศชาย และไม่มีเพื่อนที่เป็นชายรักชายหรือหญิงรักหญิง

Cannon (2005) ได้ทดสอบความแตกต่างในเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงระหว่าง นักศึกษาสาชากรกฎหมายและอาชญาวิทยา/กระบวนการยุติธรรม และนักศึกษาในสาขาอื่นๆ โดยพยายามจะพิสูจน์ข้อจำกัดในงานวิจัยของ Olivera และ Murataya (2001) โดยทดสอบเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงจากนักศึกษาจำนวน 1,055 คนใน 4 มหาวิทยาลัย แบ่งเป็นนักศึกษาในสาขาอื่น 61% คนผิวขาว 77% เพศหญิง 56% และบุคคลทั้งหมดอยู่ในระดับสูง (Upperclassman) พบว่า นักศึกษาในสาขากฎหมายและอาชญาวิทยา/กระบวนการยุติธรรมมีเจตคติทางลบมากกว่านักศึกษาสังคมศาสตร์สาขาอื่นๆ นอกจากนี้ยังพบว่าคนที่เคร่งศาสนา มีเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงในทางลบมากกว่าคนที่ไม่เคร่งศาสนา ในทางตรงกันข้ามการมีเพื่อนหรือคนในครอบครัวที่เป็นชายรักชายและหญิงรักหญิงกลับเพิ่มเจตคติด้านบวกต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงมากยิ่งขึ้น

Vincent, Peterson และ Parrot (2009) ได้ทดสอบเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงในนักศึกษาศึกษาดิจิตัลวิทยาเพศหญิงในสหรัฐอเมริกาที่มีเชื้อชาติแอฟริกัน-อเมริกันและหญิงผิวขาวอายุ 18-30 ปี จำนวน 224 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ในเมืองใน Southeastern โดยวัดความโน้มเอียงทางเพศและอคติในเพศ พบว่า ผู้หญิงแอฟริกัน-อเมริกันมีเจตคติทางลบต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงมากกว่าผู้หญิงผิวขาว นอกจากนี้ผู้หญิงแอฟริกัน-อเมริกันยังรายงานถึงเจตคติทางลบต่อชายรักชายมากกว่าหญิงรักหญิงในขณะที่ผู้หญิงผิวขาวไม่มีเจตคติที่แตกต่างกันระหว่างชายรักชายและหญิงรักหญิง

Whitley และ Childs (2010) วัดเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยใน Midwestern สหรัฐอเมริกา จำนวน 122 คน แบ่งเป็นคนผิวดำ 60 คน คนผิวขาว 62 คน พบว่านักศึกษาผิวดำมีเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงในระดับปานกลาง ในขณะที่นักศึกษาผิวขาวมีแนวโน้มของเจตคติทางบวกต่อชายรักชายและหญิงรักหญิง

Lim (2002) ทดสอบเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันของนักเรียนจำนวน 365 คนในสิงคโปร์โดยใช้แบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีเจตคติทางลบต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน อีกทั้งผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบุคคลที่อนุรักษ์นิยมค่อนข้างสูงในเรื่องเกี่ยวกับเจตคติต่อบทบาททางเพศและบุคคลรักเพศเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบว่าเพศหญิงรู้สึกสะอวสบายกับการทำงานร่วมกับชายรักชายซึ่งตรงข้ามกับเพศชาย

Harek และ Glunt (1993) ได้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ถึงเจตคติต่อชายรักชายของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาจำนวน 937 คน พบว่า 1 ใน 3 ของผู้ให้สัมภาษณ์บอกว่ารู้จักเพื่อนหรือญาติเป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน และการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรักเพศเดียวกันสามารถทำนายเจตคติต่อชายรักชายได้ดีซึ่งบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรักเพศเดียวกันสูงมักจะเป็นคนที่มีการศึกษาสูง มีแนวคิดเชิงเสรีนิยม อายุเยาว์ และเป็นเพศหญิง

Lambert, Ventura, Hall และ Cluse-Tolar (2006) สัมภาษณ์นักศึกษาในมหาวิทยาลัย Midwestern พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 มีเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงทางบวกมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 เนื่องจากการมีการศึกษาที่สูงจะนำไปซึ่งการเปิดใจยอมรับผู้อื่น มีเจตคติทางบวกมากยิ่งขึ้น (Hyman & Wright, 1979 อ้างถึงใน Lambert et al., 2006) และลดระดับไฮโมโฟเบีย (Beran, Claybaker, Dillion & HaverKamp, 1992 อ้างถึงใน Lambert et al., 2006) นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาที่อยู่ในระดับสังคมสูงจะมีเจตคติทางบวกต่อสิ่งต่างๆ

Miller และ Kim (2012) ทดสอบเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงของนักศึกษาสาขากฎหมายและอาชญาวิทยา/กระบวนการยุติธรรม จำนวน 394 คน และนักศึกษาสาขาอื่นๆ จำนวน 59 คน โดยใช้แบบทดสอบ Modern Homophobia Scale (Raja & Stokes, 1998) และ Attitudes Toward Homosexuality and Education (Clift, 1988) พบว่า นักศึกษาสาขากฎหมายและอาชญาวิทยา/กระบวนการยุติธรรมมีเจตคติต่อต้านชายรักชายมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาในสาขาอื่นๆ และนักศึกษาในสาขาการบังคับใช้กฎหมายมีเจตคติทางลบต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงมากกว่านักศึกษาในสาขาอื่นๆ เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบว่าเพศ เชื้อชาติ การมีเพื่อนที่เป็นชายรักชายและหญิงรักหญิง เจตคติของคนในครอบครัว และการศึกษาในสาขาสังคมศาสตร์ที่นอกเหนือจากสาขากฎหมายและอาชญาวิทยา/กระบวนการยุติธรรมเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิง

Olivero และ Murataya (2001) ทดสอบโฮโมโฟเบียในนักศึกษาจำนวน 254 คน ในรัฐวอชิงตัน พบว่า นักศึกษาสาขาบังคับใช้กฎหมายและการลงโทษ (Law Enforcement and Corrections) มีระดับโฮโมโฟเบียสูงกว่านักศึกษาในสาขาอื่นๆ ผู้วิจัยได้อ้างว่าเหตุที่ผลออกมาในลักษณะนี้เนื่องมาจากนักศึกษาสาขานี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งเพศชายมีระดับโฮโมโฟเบียที่สูงกว่าเพศหญิง

Moskowitz, Rieger และ Roloff (2010) ได้สำรวจเจตคติต่อการแต่งงานของชายรักชายและหญิงรักหญิงในนักศึกษาจำนวน 161 คน โดยใช้แบบวัด Attitudes Toward Lesbians and Gay Men (Herek, 1987) วัดระดับของโฮโมโฟเบีย แบบวัด Attitudes Toward Same-sex Marriage (Lannutti & Lachlan, 2008) และแบบวัด Marlowe-Crowne Social Desirability scale (1960) พบว่า ระดับของโฮโมโฟเบียเป็นตัวทำนายได้ดีที่สุดในเจตคติต่อการแต่งงานของชายรักชายและหญิงรักหญิงในทั้งเพศชายและเพศหญิง แต่อย่างไรก็ตามการแต่งงานของชายรักชายและหญิงรักหญิงเกี่ยวข้องกับระดับของโฮโมโฟเบียในเพศชายเท่านั้น นอกจากนี้ เพศชายยังมีระดับของโฮโมโฟเบียต่อการแต่งงานของหญิงรักหญิงน้อยกว่าชายรักชาย เนื่องจาก เพศชายสนับสนุนการแต่งงานในหญิงรักหญิงมากกว่าชายรักชาย

Roper และ Halloran (2007) ได้ศึกษาเจตคติของนักกีฬาที่เป็นบุคคลรักต่างเพศของมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาโดยใช้แบบสอบถาม Attitudes toward Lesbians and Gay Men (ATLG-S) Scale (Herek, 1984; Herek, 1988) นักกีฬาของมหาวิทยาลัยเพศชายมีเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงทางลบมากกว่าเพศหญิง ยกเว้นนักกีฬาฮอกกี้น้ำแข็งที่ไม่มีความแตกต่างระหว่างชายและหญิงในเรื่องเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิง นอกจากนี้ นักกีฬาได้แสดงให้เห็นว่าหากมีความสนิทกับชายรักชายและ/หรือหญิงรักหญิงสามารถเพิ่มเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงอย่างมีนัยสำคัญ

Louderback และ Whitley (1997) สอบถามเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิง การให้คุณค่าในเรื่องทางเพศของชายรักชายและหญิงรักหญิง และเจตคติต่อบทบาททางเพศของนักศึกษาในวิชา Introductory Psychology แบ่งเป็น เพศชายจำนวน 58 คนและเพศหญิง 109 คน อายุ 17-25 ปี โดยใช้ Attitudes Toward Lesbians and Gay Men (Herek, 1994), Perceived erotic value of homosexuality (Nyberg & Alston, 1977) และ Attitudes Toward the Role of Men and Women Scale (Whitley, 1987) ในห้องที่มีเฉพาะเพศเดียวกัน พบว่า เพศชายมีเจตคติทางลบต่อชายรักชายมากกว่าหญิงรักหญิง แต่เพศหญิงไม่พบความแตกต่างของเจตคติของชายรักชายและหญิงรักหญิง อีกทั้งเพศชายมีการให้คุณค่า

ทางลบในเรื่องทางเพศของหญิงรักหญิงมากกว่าชายรักชายแต่เพศหญิงไม่มีการให้คุณค่าในเรื่องทางเพศ ทั้งของชายรักชายและหญิงรักหญิง

LaMar และ Kite (1998) ทดสอบองค์ประกอบต่างๆ ของเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิง ได้แก่ การวิจาร์ณ (Condemnation)/การยอมรับ (Tolerance) ความดีงาม (Morality) การติดต่อสื่อสาร (Contact) และ การเหมารวม (Stereotypes) ของนักศึกษามหาวิทยาลัย Ball State ที่ลงเรียนวิชา Introductory Psychology จำนวน 270 คน โดยแบ่งเป็น เพศชายจำนวน 137 คนและเพศหญิง 133 คน โดยใช้แบบวัดที่ประยุกต์จากแบบวัด Attitudes Toward Homosexuality (Beere, 1990) พบว่า ทุกองค์ประกอบยกเว้นการเหมารวม เพศชายมีเจตคติต่อชายรักชายในทางลบมากกว่าหญิงรักหญิงทุกองค์ประกอบ เพศหญิงมีเจตคติต่อชายรักชายในทางลบมากกว่าหญิงรักหญิงในองค์ประกอบการวิจาร์ณ/การยอมรับ และความดีงาม และมีเจตคติในทางลบต่อหญิงรักหญิงมากกว่าชายรักชายในองค์ประกอบ การติดต่อสื่อสาร

Herek และ Capitanio (1995) ได้ศึกษาเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงของคนผิวดำใน สหรัฐอเมริกาจำนวน 391 คน โดยการสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ พบว่าเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน ของคนผิวดำนั้นค่อนข้างหลากหลายและไม่ค่อยปรากฏพบได้ในทั่วไปมากเท่าคนผิวขาว เพศชายมีเจตคติทางลบต่อชายรักชายมากกว่าหญิงรักหญิงและเจตคติของเพศหญิงต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีความเชื่อเรื่องของการรักเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้มีเจตคติในทางบวกต่อบุคคลรักเพศเดียวกันมากกว่าคนที่เชื่อว่าการรักเพศเดียวกันเป็นทางเลือกหนึ่ง

Herek และ Capitanio (1999) สำนวจความคิดเห็นต่อบุคคลรักเพศเดียวกันทางโทรศัพท์ในสหราชอาณาจักรโดยแบ่งเป็น 2 เงื่อนไขในการสัมภาษณ์คือ เงื่อนไขแรกจะเป็นการสัมภาษณ์เจตคติต่อหญิงรักหญิงก่อนแล้วตามด้วยชายรักชาย ส่วนเงื่อนไขที่สองจะสัมภาษณ์เจตคติต่อชายรักชายก่อน ผลการ สอบถามพบว่า เพศชายในเงื่อนไขแรกมีแนวโน้มประเมินหญิงรักหญิงในทางที่ดีกว่าชายรักชาย ชายผิวขาวในเงื่อนไขแรกจะประเมินเจตคติต่อชายรักชายในทางลบน้อยกว่า ในเพศหญิงในเงื่อนไขแรกจะ ประเมินหญิงรักหญิงในทางบวกกว่าชายรักชาย

Herek (2000) ได้เสนอว่า เหตุที่เพศชายมีเจตคติทางลบต่อชายรักชายมากกว่าหญิงรักหญิงและในเพศหญิงในหลายงานวิจัยนั้นอาจจะเนื่องจากเพศชายต้องการแบ่งแยกความแตกต่างระหว่างเพศ ยิ่งไปกว่านั้นเพศชายอาจจะมีอารมณ์อ่อนไหวในสถานการณ์ในการทดลอง

Herek (2002) สำรวจช่องว่างระหว่างเพศและเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิง พบว่า เจตคติต่อชายรักชายแตกต่างกันในหลายพื้นที่ อีกทั้งผู้ให้ข้อมูลยังมองว่าชายรักชายเป็นอาการป่วยทางจิต และหญิงรักหญิงเป็นตัวเล็อกหนึ่งและยังมีการตอบสนองต่อชายรักชายในทางลบมากกว่าหญิงรักหญิง นอกจากนั้นเพศหญิงยังสนับสนุนมากกว่าเพศชายในเรื่องการจ้างงาน การรับบุตรบุญธรรม การให้ผลประโยชน์ให้กับคู่รักเพศเดียวกัน และมีภาพในความคิดเกี่ยวกับชายรักชายน้อยกว่าเพศชาย ส่วนเพศชายมีการตอบสนองต่อชายรักชายในทางลบที่เป็นผลมาจากการมองเห็นถึงความแตกต่างทางเพศ รวมถึงการไม่สนับสนุนการแต่งงานและการรับบุตรบุญธรรมในชายรักชาย ส่วนใหญ่เพศชายเชื่อว่าชายรักชายเป็นความผิดปกติทางจิต ชอบล่วงละเมิดเด็กและมีการตอบสนองในทางลบเมื่อปฏิสัมพันธ์กับชายรักชาย

Herek และ Gonzalez (2006) ได้วัดเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงของคนทางตอนเหนือรัฐแคลิฟอร์เนียจำนวน 616 คน พบว่าเพศชายมีเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันทางลบมากกว่าเพศหญิง แต่เพศหญิงมีเจตคติทางลบต่อหญิงรักหญิง

การลดอคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน

อคติเป็นส่วนหนึ่งของเจตคติของบุคคลที่พยายามจะตัดสินล่วงหน้าทางลบ (Negative prejudice) ต่อกลุ่มสมาชิกในสังคมที่ตนไม่ชอบ (Gardner, 1994 อ้างถึงใน อติศร ทองรักษ์, 2549) ซึ่งการตัดสินนี้มักเป็นการสรุปเหมารวมมากเกินไป (Over generalization) และมีลักษณะไม่ยืดหยุ่น โดยไม่มีข้อมูลมาอ้างอิงเพียงพอ (อติศร ทองรักษ์, 2549)

องค์การ The National Gay Task Force ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 1973 เพื่อเรียกร้องสิทธิให้กับชายรักชายโดยการลดอคติและการแบ่งแยกบุคคลรักเพศเดียวกัน (Stein, 1999 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005) เนื่องจากบุคคลรักเพศเดียวกันจำนวนมากถูกกีดกันในการจ้างงานในระบบราชการในขณะนั้น ซึ่งคนอเมริกันร้อยละ 85 เชื่อว่าบุคคลรักเพศเดียวกันควรจะได้รับสิทธิที่เท่าเทียมกับพวกเขาในการจ้างงาน (Leland, 2000b; Morganthau, 1997 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005) อย่างไรก็ตาม มีเพียงแค่ร้อยละ 33 ที่เชื่อว่าการแบ่งแยกและต่อต้านชายรักชาย และร้อยละ 29 ที่คิดว่ารัฐบาลต้องปกป้องสิทธิของชาย

รักชายให้มากกว่านี้ ซึ่งแตกต่างจากการสำรวจประชากรที่เป็นชายรักชายที่ร้อยละ 60 บอกว่ามี การแบ่งแยกและต่อต้านชายรักชายอย่างมาก และร้อยละ 83 ที่คิดว่ารัฐบาลต้องปกป้องสิทธิของชายรักชายให้มากกว่านี้ (Leland, 200b อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005)

การลดอคติต่อชายรักชายในกองทัพเป็นเรื่องที่ยากและประสบความสำเร็จน้อยมากเมื่อเทียบกับเรื่องของการจ้างงาน ชายรักชายมักได้รับการปฏิบัติอย่างรุนแรงในกองทัพ หลังจากที่ Bill Clinton ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานาธิบดีในปี 1992 ประเด็นเรื่องบุคคลรักเพศเดียวกันนั้นได้โต้เถียงกันอย่าง รุนแรง ในวันแรกของการทำงาน Bill Clinton ได้เริ่มโครงการลดอคติและการต่อต้านบุคคลรักเพศเดียวกัน ในกองทัพอเมริกา ในโครงการ "Don't ask, don't tell" (Biederman, 2003 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005) แต่ผลของโครงการทำให้มีการต่อต้านมากขึ้น อย่างไรก็ตาม โครงการนี้ช่วยให้บุคคลรักเพศเดียวกัน เปิดเผยตนเองมากขึ้นถึงร้อยละ 73 จากก่อนเริ่มโครงการ (Fone, 2000; Vistica, 2000 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005) อีกทั้งหญิงรักหญิงได้รับการยอมรับมากกว่าชายรักชายในกองทัพอเมริกา ทำให้หญิงรัก หญิงจึงเปิดตัวว่าเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันมากถึงร้อยละ 33 (Biderman, 2003 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005)

นอกจาก ประเด็นเรื่องการแบ่งแยกและสิทธิปกป้องบุคคลรักเพศเดียวกัน สิทธิของบุคคลรักเพศ เดียวกันจะทำให้เพิ่มมุมมองทางบวกของบุคคลรักเพศเดียวกัน ความสัมพันธ์และครอบครัวของบุคคลรัก เพศเดียวกันมากขึ้น (Crooks & Baur, 2005)

อคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันสามารถเปลี่ยนแปลงได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ ประสบการณ์ ซึ่งหากบุคคลรู้จักบุคคลชายรักชายมีแนวโน้มที่จะยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกันมากยิ่งขึ้น (Leland, 2000b; Span & Vidal, 2003 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005) อย่างไรก็ตามความเชื่อเรื่อง บทบาททางเพศนั้นซับซ้อนและยากที่จะเปลี่ยนแปลงมาก ถึงอย่างนั้น บุคคลรักต่างเพศก็มีแนวโน้มที่จะ เปลี่ยนเจตคติโดยเฉพาะผู้ชายที่รู้สึกทางลบน้อยกว่าบุคคลรักเพศเดียวกัน (Louderback & Whitley, 1997 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005)

นอกจากนั้นยังมีงานวิจัยที่เปรียบเทียบการยอมรับชายรักชายโดยระหว่างกลุ่มอายุ พบว่า ในวัย ผู้ใหญ่ตอนต้น (อายุ 18-29 ปี) ยอมรับชายรักชายมากกว่าบุคคลที่อายุมากกว่า 30 ปีที่สามารถยังคง ปรับเปลี่ยนเจตคติได้บ้าง ต่างจากคนที่อายุมากกว่า 50 ปี การยอมรับที่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากบุคคลที่อายุ

น้อยกว่า 50 ปีมีแนวโน้มที่จะคบเพื่อนหรือคนรู้จักที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน (ร้อยละ 65) มากกว่าบุคคลที่อายุมากกว่า 50 ปี (ร้อยละ 45) (Leland, 2000b อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005)

การศึกษาก็ยังสามารถทำให้บุคคลยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกันมากขึ้น พบว่า บัณฑิตที่เรียนวิชา Human Sexuality ยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกันมากขึ้น (Wright & Cullen, 2001 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005)

ในงานวิจัยของ Herek (1984 อ้างถึงใน อติศร ทองรักษ์, 2549) และ Kurdek (2004 อ้างถึงใน อติศร ทองรักษ์, 2549) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันของนักศึกษาที่ต่างเพศ พบว่า เจตคติเชิงลบต่อบุคคลรักเพศเดียวกันมีความสัมพันธ์เชิงลบกับระดับการศึกษา หรือระดับเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันจะน้อยลงเมื่อบุคคลได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

Geller (1991 อ้างถึงใน อติศร ทองรักษ์, 2549) ทำการศึกษาเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันในระยะยาวของนักศึกษาใหม่ จำนวน 150 คน โดยให้ทำการทดสอบความรู้และเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันและทดสอบซ้ำเมื่อผ่านไป 4 ภาคการศึกษา พบว่า นักศึกษาใหม่ยังขาดความรู้เกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน อีกทั้งยังไม่สบายใจเมื่ออยู่ร่วมกับบุคคลรักเพศเดียวกัน และเมื่อผ่านไป 4 ภาคการศึกษามีความรู้เกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันมากขึ้นและสบายใจที่จะอยู่กลุ่มเดียวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน จะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันเมื่ออยู่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน

Mohipp และ Morry (2002 อ้างถึงใน อติศร ทองรักษ์, 2549) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์และเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน พบว่า การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรักเพศเดียวกันสามารถทำนายเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันได้ กล่าวคือ บุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรักเพศเดียวกันจะมีอคติน้อยกว่าบุคคลที่ไม่เคยมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรักเพศเดียวกัน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Gelbal และ Duyan (2006 อ้างถึงใน อติศร ทองรักษ์, 2549) งานวิจัยของ Yen และคณะ (2006 อ้างถึงใน อติศร ทองรักษ์, 2549) งานวิจัยของ Well และ Franken (1987 อ้างถึงใน อติศร ทองรักษ์, 2549) และงานวิจัยของ Curtis และ Heritage (1991 อ้างถึงใน อติศร ทองรักษ์, 2549) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิดที่อาจจะเป็นเพื่อน คนรู้จัก หรือสมาชิกในครอบครัวจะมีอคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันน้อยกว่าบุคคลที่ไม่เคยมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรักเพศเดียวกัน (อติศร ทองรักษ์, 2549)

การเปลี่ยนเจตคติ (Attitude Change)

ธีระพร อุวรรณโณ (2537) กล่าวถึง ตัวแปรที่เป็นหลักที่ใช้ในการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนเจตคติหรือ การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจคน (Persuasive communication) ดังนี้

1. แหล่งของการเปลี่ยน (Source) เรามักจะรู้สึกว่าคุณที่ควรจะให้ผู้อื่นเชื่อได้ควรจะเป็นคนที่มีความเชี่ยวชาญในประเด็นที่เขาพูดถึง หรือมีการพูดนำเสนอข้อมูลโดยไม่มีความลำเอียง โดยลักษณะของความเชี่ยวชาญ (Expertness) และความน่าไว้วางใจ (Trustworthiness) เป็นลักษณะของความน่าเชื่อถือ (Credibility) ของผู้ส่งสารหรือแหล่งในการส่งสาร อย่างไรก็ตาม แต่ภายหลังพบว่า ความเชี่ยวชาญเพียงอย่างเดียวก็สามารถทำให้ผลการเปลี่ยนเจตคติแตกต่างกันได้

ลักษณะอีกประการหนึ่งของผู้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพคือ ความคล้ายคลึงกับผู้รับสารจะมี ประสิทธิภาพสูงในการเปลี่ยนเจตคติของคนมากกว่า (Baron, Byrne, & Griffitt, 1974 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้รับสารมักจะมองผู้สื่อสารที่คล้ายกับตนว่าเป็นแหล่งที่มีความน่าไว้วางใจมากกว่าผู้สื่อสารที่แตกต่างจากตน

2. ข่าวสาร (Message) ลักษณะของข่าวสารมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนเจตคติในหลายๆ ปัจจัย คือ

2.1 การนำเสนอข่าวสารด้านเดียวหรือสองด้าน Hovland, Lumsdaine และ Sheffield (1949 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537) พบว่า หากผู้รับสารต่อต้านแนวคิดของผู้ส่งสาร การนำเสนอสารด้านเดียวจะได้ต่อการเปลี่ยนเจตคติน้อยกว่าการนำเสนอข่าวสารสองด้าน เนื่องจากการนำเสนอสารด้านเดียวทำให้ผู้รับสารมองว่าผู้สื่อสารมีความลำเอียงไม่ยุติธรรมและหาข้อโต้แย้งใหม่มาเถียงได้ และหากผู้รับสารมีเจตคติคล้ายกับการสารที่ส่งการนำเสนอสารด้านเดียวมี ประสิทธิภาพมากกว่าเพราะผู้รับสารไม่เกิดข้อสงสัยที่ขัดกับเจตคติเดิมของตน

นอกจากนั้น Hovland และคณะ (1949 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537) ยังพบว่า การนำเสนอสารด้านเดียวกับผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงมักไม่ได้ผลหรือได้ผลน้อย เนื่องจากผู้รับสารประเภทนี้มีการใช้ความคิดแบบวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical thinking) จึงหาทางโต้แย้งการเสนอข่าวสารด้านเดียวได้มากกว่า ทำให้การนำเสนอสารสองด้านเปลี่ยนเจตคติของผู้ที่มีการศึกษาสูงได้มากกว่าไม่ว่าเจตคติดั้งเดิมของเขาเหล่านั้นจะเป็นเช่นไร อย่างไรก็ตาม การสื่อสารด้านเดียว

สามารถเปลี่ยนเจตคติได้ดีกว่าเมื่อผู้รับสารได้รับการศึกษาน้อยเพราะผู้รับสารจะประทับใจกับความหนักแน่นของการเสนอข่าวสารด้านเดียวมากกว่า

อย่างไรก็ตาม Lumsdaine และ Janis (1953 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโณ, 2537) พบว่าการนำเสนอข่าวสารด้านเดียวหรือสองด้านจะมีผลต่างกันในการต่อต้านสารอื่นที่มาภายหลัง กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับสารสองด้านในตอนต้นมีความต่อต้านการนำเสนอสารหักล้างสูงกว่าผู้ที่ได้รับการนำเสนอข่าวสารด้านเดียวในตอนต้น เนื่องจากการนำเสนอสารสองด้านเป็นการเตรียมให้ผู้รับสารเผชิญกับการนำเสนอหักล้างอยู่แล้ว ส่วนผู้ที่รับสารด้านเดียวมาก่อนจะเกิดความอ่อนไหว และสามารถเปลี่ยนเจตคติไปได้มาก

2.2 ลำดับการนำเสนอข่าวสาร Hovland, Janis และ Kelloy (1953 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโณ, 2537) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลำดับการนำเสนอสารสองประเด็น ดังนี้

2.2.1 ลำดับการนำเสนอสารโดยสองคน Hovland และคณะ (1953 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโณ, 2537) พบว่า ผลต้นและผลปลายไม่มีอิทธิพลเหนือกว่ากันในการนำเสนอสารโดยคนสองคน ซึ่งทั้งนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพล เช่น การเรียนรู้ ความใส่ใจ และการยอมรับ ภายหลัง Hovland และคณะ (1957 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโณ, 2537) ได้กล่าวเสริมถึงอิทธิพลของลำดับการนำเสนอสารว่า หากผู้รับสารรับสารในครั้งแรกแล้วเขาแสดงออกว่าเห็นด้วยกับสารนั้น การเสนอสารที่หลังจึงไม่มีอิทธิพลเท่ากับสารแรก นอกจากนั้น ผลต้นจะมีอิทธิพลมากหากผู้เสนอสารคนเดียวติดต่อกันไปทั้งสองด้าน แต่ผลจะลดลงเมื่อมีการหยุดพักทำกิจกรรมอื่นระหว่างการนำเสนอสารด้านแรกและสารด้านหลังและผู้รับสารได้รับการเตือนว่าความประทับใจครั้งแรกอาจผิดพลาดได้

2.2.2 ลำดับการนำเสนอสารโดยคนๆ เดียว Cohen (1964 อ้างถึงใน ชีระพร อุวรรณโณ, 2537) กล่าวไว้ 3 ประเด็น ประเด็นแรก ถ้าผู้สื่อสารกระตุ้นในสิ่งที่ผู้รับสารต้องการเสียก่อน แล้วจึงเสนอข่าวสารให้สนองสิ่งที่ผู้รับสารต้องการ ผู้รับสารจะยอมรับอย่างง่ายกว่าการกระตุ้นตามหลังการเสนอสาร ประเด็นที่สอง ถ้ามีการสื่อสารในสิ่งที่ผู้รับสารปรารถนาอย่างมากตามด้วยการนำเสนอสารในสิ่งที่ผู้รับสารปรารถนาน้อยกว่า ผู้รับสารจะเปลี่ยนเจตคติได้ง่ายกว่า และประเด็นสุดท้าย การเสนอสารตามลำดับ “สนับสนุน-คัดค้าน” จะได้ผลดีกว่าลำดับ “คัดค้าน-

สนับสนุน” หากผู้สื่อสารเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่พูดและกล่าวถึงการสนับสนุนมากและคัดค้านเพียงเล็กน้อย

2.3 การสรุปข้อโต้แย้ง อาริสโตเติล (Jones & Cerard, 1967 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณ โณ, 2537) กล่าวว่า การที่ผู้รับสารสามารถสรุปจากข้อมูลของผู้ส่งสารได้ด้วยตนเองจะทำให้ผู้รับสารพอใจและมีแนวโน้มที่จะรับสารได้ดี แต่งานวิจัยของ Hovland และ Mandel (1952 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณ โณ, 2537) พบว่าหากผู้ส่งสารพูดสรุปด้วยจะมีการเปลี่ยนเจตคติมากกว่าการให้ผู้รับสารสรุปเอาเอง

2.4 ความแตกต่างระหว่างเจตคติของผู้ส่งสารและผู้รับสาร งานวิจัยของ Hovland และ Pritzker (1957 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณ โณ, 2537) พบว่าปริมาณการเปลี่ยนเจตคติแปรผันตามความแตกต่างของเจตคติระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ผลการทดลองนี้พบเช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ Aronson, Turner และ Carlsmith (1963 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณ โณ, 2537) เฉพาะในผู้ส่งสารที่มีความน่าเชื่อถือสูง แต่หากผู้ส่งสารมีความน่าเชื่อถือต่ำ ความแตกต่างระดับปานกลาง สามารถเปลี่ยนเจตคติได้มากที่สุด ความแตกต่างมากเปลี่ยนได้น้อยลงและความแตกต่างเล็กน้อยเปลี่ยนได้น้อยกว่าความแตกต่างมากเพียงเล็กน้อย

2.5 การเสนอความน่ากลัว ในการวิจัยระยะแรกพบว่า การนำเสนอความน่ากลัวมากจะทำให้การเปลี่ยนเจตคติได้ผลน้อย (Janis & Feshbach, 1953 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณ โณ, 2537) แต่ต่อมาได้ผลตรงกันข้ามกับงานวิจัยในระยะแรก (Aigbee, 1969 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณ โณ, 2537) อย่างไรก็ตามก็มีนักจิตวิทยาหลายคนเสนอว่าการนำเสนอความน่ากลัวนั้นเมื่อถึงระดับหนึ่งอาจจะมีประสิทธิภาพมากในการเปลี่ยนเจตคติ แต่เมื่อพ้นจุดหนึ่งไปความน่ากลัวจะเพิ่มมากขึ้นประสิทธิภาพในการเปลี่ยนเจตคติจะลดลงไป

2.6 ความรู้สึกดีกับการเปลี่ยนเจตคติ การวิจัยพบว่า การเปลี่ยนเจตคติคนหากผู้รับสารกำลังดื่มเครื่องดื่มและกินอาหารไปด้วยจะทำให้การเปลี่ยนเจตคติได้ผลดีมากกว่า

3. ผู้รับสาร

3.1 บุคลิกภาพและการถูกเกลี้ยกล่อม มีงานวิจัยหลายชิ้น (Jenis & Field, 1956; McGuire, 1968 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537) พบว่า ลักษณะถาวรอย่างอ่อน (Weak Trait) มีอยู่ในบุคคลซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมการทดลองบางคนเปลี่ยนเจตคติทุกเรื่องที่เขาได้ยินแต่บางคนเปลี่ยนเพียงเล็กน้อย

3.2 ลักษณะเฉพาะและการถูกเกลี้ยกล่อม ลักษณะที่นักจิตวิทยาสนใจศึกษาในประเด็นนี้คือระดับสติปัญญา จากการศึกษา พบว่า ระดับสติปัญญาไม่มีความสัมพันธ์กับการง่ายต่อการถูกเกลี้ยกล่อม (Hovland & Jenis, 1959 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537) และคนที่มีความระดับสติปัญญาสูงอาจมีความเข้าใจสารง่ายกว่าแต่อาจมีการยอมรับน้อยกว่า (McQuire, 1968 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537) สามารถสรุปได้ว่า คนที่ง่ายต่อการเกลี้ยกล่อมมากที่สุดอาจเป็นคนที่จะเข้าใจสารได้ แต่ไม่มีความเจ็บแสบแหลมพอที่จะต่อต้านการเกลี้ยกล่อมได้ (Baron et al., 1974 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537)

สำหรับตัวแปรทางบุคลิกภาพที่ได้รับความนิยมในการศึกษาในประเด็นนี้คือ การนับถือตนเอง (Self-esteem) พบว่า บุคคลที่นับถือตนเองสูงมากและต่ำมากจะมีการยอมให้เกลี้ยกล่อมเกิดขึ้นน้อยกว่าบุคคลที่มีความนับถือตนเองระดับปานกลาง (McQuire, 1969 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537)

3.3 การเพาะความคิดเพื่อต่อต้านการถูกเกลี้ยกล่อม ซึ่งจากงานวิจัยพบว่า การได้รับการป้องกันเชิงปฏิบัติเป็นวิธีที่ต่อต้านการเกลี้ยกล่อมภายหลังได้ดีที่สุดในขณะที่การป้องกันเชิงสนับสนุนและการไม่ได้รับการป้องกันเลยทำให้ผู้รับสารสามารถเปลี่ยนเจตคติได้ในภายหลังจากการรับสาร (McQuire & Papageogis, 1961 อ้างถึงใน ธีระพร อุวรรณโณ, 2537)

งานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน

Chonody, Rutledge และ Siebert (2009) ศึกษาการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงโดยวิธี Pedagogical techniques ในนักศึกษาที่ลงเรียนวิชา Human Sexuality ในมหาวิทยาลัยทาง Southeastern สหรัฐอเมริกา โดยการทดสอบก่อนการทดลองพบว่าคะแนนเจตคติต่อชายรักชายและหญิง

รักรักหญิงอยู่ในช่วงกลางก่อนไปทางลบ เมื่อทดสอบภายหลังพบว่าเจตคติต่อชายรักรักชายและหญิงรักรักหญิงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เพศชายมีเจตคติด้านลบต่อชายรักรักชายและหญิงรักรักหญิงมากกว่าเพศหญิง แต่คะแนนเจตคติต่อชายรักรักชายและหญิงรักรักหญิงของเพศชายเปลี่ยนแปลงมากกว่าเพศหญิงในภายหลัง

Rye และ Meaney (2009) ทดสอบการเปลี่ยนแปลงเจตคติที่แตกต่างของแต่ละคนจากนักศึกษาจำนวน 114 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 43 คนและเพศหญิงจำนวน 71 คนเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมคือนักเรียนที่เรียนวิชา Introductory Psychology จำนวน 256 คนโดยก่อนการทดลองจะถูกวัดโดยใช้แบบวัด Index of Homophobia (Hudson & Ricketts, 1980) แบบวัด Sexual Opinion Survey (Fisher, 1998) และแบบวัด Authoritarianism-Equalitarian Scale (Lane, 1955) และหลังทดลองผู้เข้าร่วมการทดลองถูกวัดโดยใช้แบบวัด Index of Homophobia (Hudson & Ricketts, 1980) จากการทดลองพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีเจตคติทางลบต่อบุคคลรักรักเพศเดียวกันและกลัวการมีเพศสัมพันธ์ลดลงหลังจากการได้พูดคุยกับชายรักรักชายและหญิงรักรักหญิง

Cotton-Huston และ Waite (2000) ได้ทดลองเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักรักชายและหญิงรักรักหญิงในนักศึกษาในชั้นเรียนวิชาธุรกิจและจิตวิทยาจำนวน 173 คน พบว่าไม่มีความแตกต่างของเจตคติทางลบต่อบุคคลรักรักเพศเดียวกันในกลุ่มการทดลองซึ่งได้อยู่ร่วมกับชายรักรักชายและหญิงรักรักหญิงในการพูดคุยกันในห้องเรียนเป็นเวลา 1 ชั่วโมงและดูวิดีโอเกี่ยวกับบุคคลรักรักเพศเดียวกัน และกลุ่มควบคุม

Nelson และ Krieger (1997) ทดลองการเปลี่ยนเจตคติโฮโมโฟเบียของนักศึกษาจำนวน 190 คน โดยการให้ชายรักรักชายและหญิงรักรักหญิงได้พูดคุยกับผู้เข้าร่วมการทดลองแล้วทำแบบวัด Attitude toward Homosexuality Scale (McDonald & Games, 1974) ทั้งก่อนและหลังการทดลอง พบว่า คะแนนเจตคติต่อบุคคลรักรักเพศเดียวกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

การเปลี่ยนเจตคติต่อบุคคลรักรักเพศเดียวกันโดยการให้ข้อมูลที่ต้องการ

Hans, Kersey และ Kimberly (2012) สำนวจเจตคติของนักศึกษาหลังจากที่เข้าเรียนวิชา Human Sexuality ในมหาวิทยาลัยใหญ่ทางตอนใต้ของสหรัฐอเมริกา จำนวน 413 คน โดยใช้คำถามปลายเปิดพบว่า 41% ของผู้ร่วมการทดลองมีเจตคติทางบวกกับบุคคลรักรักเพศเดียวกัน

Paluck (2009) ได้ทำการทดลองการลดอคติโดยใช้ละครทางวิทยุที่บรรจุข้อความที่ลดอคติคนนอกกลุ่ม ความรุนแรง และกลุ่มควบคุมนั้นผู้วิจัยได้ให้ฟังละครทางวิทยุที่มีเนื้อความเกี่ยวกับเรื่องของสุขภาพ จากผลการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองนั้นมีการรับรู้ถึงบรรทัดฐานของสังคม เปิดใจรับกับความขัดแย้ง มีความไว้วางใจ มีอารมณ์ร่วมรู้สึกและมีความร่วมมือเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามละครทางวิทยุไม่ได้เปลี่ยนความเชื่อของผู้เข้าร่วมการทดลองแต่ละคน

Pettijohn และ Walzer (2008) ได้วัดอคติเกี่ยวกับเชื้อชาติ เพศ และเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันในนักศึกษาจิตวิทยาที่เรียนวิชา Introductory Psychology ทั้งสองตอนเรียน จำนวน 66 คน และวิชา Psychology of Prejudice จำนวน 33 คน โดยใช้แบบวัด Old-fashioned and modern racism (McConahay, 1986), แบบวัด Old-fashioned and modern sexism (Swim, Aikin, Hall & Hunter, 2000) และแบบวัด Attitudes Toward Homosexuals (Kite & Deaux, 1986) ทำการวัดในต้นภาคการศึกษาและปลายภาคการศึกษา พบว่านักศึกษาที่เรียนวิชา Psychology of Prejudice มีอคติลดลงอย่างมีนัยสำคัญอันเนื่องมาจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน แต่ในขณะที่นักศึกษาที่เรียนวิชา Introductory Psychology ไม่พบการเปลี่ยนแปลงของระดับอคติ นอกจากนั้นยังพบว่าระดับการเปลี่ยนแปลงของอคติมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่สหสัมพันธ์กับการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Falomir-Pichastor และ Mugny (2009) พบว่าการเห็นคุณค่าในตนเองเกี่ยวกับเพศของเพศชายมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความลำเอียงในเรื่องเพศ และเพศชายที่มีความลำเอียงทางเพศและมีการเห็นคุณค่าตัวเองเกี่ยวกับเพศจะมีการรักษาระยะห่างทางความสัมพันธ์กับชายรักชายที่สูง นอกจากนั้น ยังทำการทดลองโดยให้ดูความแตกต่างทางชีววิทยาระหว่างเพศชายและชายรักชาย พบว่ากลุ่มที่ได้ดูความแตกต่างทางชีววิทยาจะมีความลำเอียงทางเพศน้อยลงแม้ว่าจะมีการเห็นคุณค่าในตนเองมากหรือน้อยก็ตาม ส่วนกลุ่มควบคุมและกลุ่มที่ได้ดูความไม่แตกต่างทางชีววิทยายังได้ผลการทดลองไม่แตกต่างจากเดิม

Kozloski (2010) ได้สำรวจถึงผลกระทบจากการให้ความรู้เกี่ยวกับการยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกันในสังคมของคนอเมริกันโดยการสำรวจเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน พบว่าการให้ความรู้มีความสัมพันธ์กับการยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกันแต่ผลที่ได้นั้นจะลดลงเรื่อยๆ เมื่อเวลาผ่านไป

การเปลี่ยนเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันโดยใช้สื่อวีดิทัศน์

การรณรงค์เรื่องการเรียกร้องสิทธิกับบุคคลรักเพศเดียวกัน เริ่มขึ้นในปี 1968 โดยกลุ่ม Stonewall เริ่มเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องถึงสิทธิเสรีภาพให้กับบุคคลรักเพศเดียวกันเนื่องจากการแสดงเจตคติที่รุนแรง (hostile attitudes) และกล่าวถึงการต่อต้านและไม่ยอมเปิดเผยบุคคลรักเพศเดียวกันในสื่อ (Alwood, 1996 อ้างถึงใน Levina et al., 2000) ผู้เรียกร้องได้โต้แย้งถึงตัวละครรักเพศเดียวกันซึ่งจะส่งผลอย่างยิ่งต่อเจตคติในบุคคลรักต่างเพศ นอกจากนี้ สื่อต่างๆ มักจะนำเสนอตัวละครที่เป็นเฉพาะบุคคลรักต่างเพศ หากเป็นละครรักโรแมนติกก็จะเป็นเพียงความรักระหว่างชายและหญิงเท่านั้น (Gross, 1991; Kielwasser & Wolf, 1994 อ้างถึงใน Levina et al., 2000) เมื่อมีตัวละครที่เป็นชายรักชายก็มักจะปรากฏพร้อมกับอารมณ์ขันหรือภาพในความคิดเดิมๆ ที่มักจะแต่งตัวสีสันฉูดฉาด มีการล่องเกินทางเพศ และนำขำขัน นอกจากนี้ยังนำเสนอมุมมองเชิงผิดๆ เกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน

ภาพของสื่อเมื่อ 10 ปีที่แล้ว ได้นำเสนอภาพของชายรักชายในทางที่เป็นผู้ชายมากขึ้น เพื่อให้ให้เพศชายที่ติดอยู่กับภาพในความคิดหรือได้ติดต่อทำงานร่วมกันกับชายรักชายได้ตระหนักและยอมรับชายรักชายมากขึ้น (Poole, 2013)

นอกจากสื่อจะสะท้อนความเป็นไปในสังคมแล้วยังช่วยส่งเสริมให้คนเป็นอย่างไรที่สื่อนำเสนอโดยยึดติดกับการนำเสนอจากมุมมองของคนรักต่างเพศ วัฒนธรรมและบทบาททางเพศว่าการเป็นหญิงหรือชายควรเป็นอย่างไร ทำให้เรายึดติดอยู่กับกรอบของเพศที่จำกัดเพียงเพศชายและเพศหญิงเท่านั้น (Poole, 2013)

Netzley (2010) ได้วิเคราะห์สื่อที่เสนอในช่วงที่สำคัญที่สุด (primetime) จำนวน 98 ตอน ที่นำเสนอภาพของชายรักชายในปี 2005-2006 พบว่า ตัวละครที่เป็นชายรักชายส่วนใหญ่จะถูกแสดงถึงในเรื่องทางเพศมากกว่าตัวละครรักต่างเพศ และเพศหญิงยังชอบดูตอนที่ตัวละครรักเพศเดียวกันมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ตัวละครที่เป็นชายรักชายยังถูกนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องทางเพศในช่องเคเบิลมากกว่าช่องโดยทั่วไป และได้ใช้นักแสดงที่เป็นดารารับเชิญในช่องโดยทั่วไปมากกว่าในช่องเคเบิล การศึกษายังพบว่าตัวละครที่เป็นชายรักชายมีเพียงแค่ 7.5% ของตัวละครทั้งหมดของสื่อที่วิเคราะห์

Levina, Waldo และ Fitzgerald (2000) ได้ศึกษาผลของสื่อภาพต่อเจตคติของบุคคลรักต่างเพศต่อชายรักชายและหญิงรักหญิง โดยทดลองให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยชม

ภาพยนตร์สั้นแบ่งเป็น 3 เรื่อง ใจคือกลุ่มที่ชมภาพยนตร์ต่อต้านชายรักชาย (anti-gay video) กลุ่มที่ชมภาพยนตร์ที่กล่าวถึงด้านดีของชายรักชาย (pro-gay video) และกลุ่มที่ชมวิดีโอที่ไม่เกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน นักวิจัยพบว่ากลุ่มที่ชมภาพยนตร์ในด้านลบของบุคคลรักเพศเดียวกันมีแนวโน้มที่จะมีเจตคติทางลบมากขึ้นขณะเดียวกันกลุ่มที่ชมภาพยนตร์ในด้านบวกของบุคคลรักเพศเดียวกันมีแนวโน้มที่มีเจตคติทางบวกมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการศึกษาต่อในช่วง 1-2 สัปดาห์ให้หลังพบว่าเจตคติที่ลดลงในกลุ่มแรกและเพิ่มขึ้นในกลุ่มหลังยังคงเกิดผลคงเดิมอยู่ นั่นแสดงให้เห็นว่าสื่อวีดิทัศน์มีแค่เพียงแค่มิติอิทธิพลมากเท่านั้น มันยังคงอยู่นานอีกด้วย (Levina, Waldo & Fitzgerald, 2000)

Cooley และ Burkholder (2011) ศึกษาการใช้สื่อวีดิทัศน์และการปฏิสัมพันธ์ในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงในกลุ่มนักเรียนที่แบ่งออกเป็นเงื่อนไขที่ใช้วีดิทัศน์ชนิดเดียวและเงื่อนไขที่ใช้วีดิทัศน์และการปฏิสัมพันธ์ด้วยกันผลงานวิจัยพบว่ากลุ่มที่ใช้แต่สื่อวีดิทัศน์มีการเปลี่ยนเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันมากพอๆ กับการใช้สื่อวีดิทัศน์และการปฏิสัมพันธ์ นั่นอาจแสดงให้เห็นว่าสื่อวีดิทัศน์มีผลกระทบต่อเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันเป็นอย่างมาก ดังนั้นรายการฉายในโทรทัศน์ควรจะหันมาสนใจการเสนอรายการที่เสริมทัศนคติทางบวกต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงมากขึ้น

Calzo และ Ward (2009) ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อและเจตคติในเรื่องการยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกันของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เรียนวิชา Introductory Psychology จำนวน 1,761 คน โดยใช้แบบวัด Media Exposure และแบบวัด Attitude Toward Homosexuality พบว่าเพศชายที่บริโภคสื่อที่ติงว่าและเคร่งศาสนาสูงมีเจตคติการยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกันที่สูง ในทางกลับกันเพศหญิงที่ไม่เคร่งศาสนามีเจตคติการยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกันที่น้อย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเสนอว่าหากเพิ่มการนำเสนอในสื่อสามารถเปลี่ยนเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันที่แตกต่างกันให้ไปในทางเดียวกันได้

Riggle, Ellis และ Crawford (1996) วัดเจตคติของนักเรียน 82 คนทั้งก่อนและหลังจากการดูสารคดีเกี่ยวกับ Harvey Milk นักการเมืองที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งซึ่งเป็นชายรักชายที่ถูกฆาตกรรมเนื่องมาจากความเกลียด และใช้แบบวัด Attitude Toward Homosexuality Scale ในก่อนและหลังการดูสารคดี พบว่าสารคดีทำให้อคติของนักเรียนลดน้อยลงหลังจากการดูสารคดี

Golom และ Mohr (2011) ทดสอบว่าสื่อที่นำเสนอภาพทางเพศของชายรักชายในสื่อที่ส่งผลกับเจตคติต่อชายรักชายของบุคคลรักต่างเพศ ภาพในความคิดเกี่ยวกับชายรักชาย และอารมณ์ความรู้สึกจากการปฏิสัมพันธ์กับชายรักชายของนักศึกษาที่เรียนวิชาจิตวิทยา จำนวน 198 คนที่ถูกสุ่มเข้าร่วมการทดลอง

ใน 2 เงื่อนไขคือ สื่อที่นำเสนอภาพทางเพศของชายรักชายและชายรักหญิง และการวัดเจตคติต่อชายรักชายโดยใช้แบบวัด Attitudes Toward Gay Men (Herek, 1984) ผลการทดลองพบว่าเพศชายมีเจตคติต่อชายรักชายในทางลบมากกว่าเพศหญิงทั้งสองเงื่อนไขการทดลองและผลของการนำเสนอภาพทางเพศส่งผลต่อเรื่องของภาพในความคิดของผู้เข้าร่วมการทดลอง

Hussey และ Bisconti (2010) ได้ทดลองการลดอคติในบุคคลรักเพศเดียวกันในนักเรียนโรงเรียนหญิงล้วนจำนวนสองแห่งจำนวน 166 คน โดยการทดลองมี 2 เงื่อนไขการทดลองคือ เงื่อนไขการพูดคุยกับบุคคลรักเพศเดียวกัน และเงื่อนไขการดูสื่อวิดีโอแล้วอภิปรายร่วมกัน เพื่อเปรียบเทียบอารมณ์ พฤติกรรม และความคิดต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงจากการวัดโดยแบบวัด Affective Reactions to Homosexuality Scale (Ernulf & Innala, 1987) แบบวัด Homophobic Behavior of Students Scale (Van et al., 1996) และแบบวัด Attitudes Toward Lesbians and Gays Scale (Herek, 1988) จากการทดลองพบว่า ทั้งสองเงื่อนไขการทดลองต่างสามารถลดอคติในบุคคลรักเพศเดียวกันได้โดยมีความแตกต่างกันในทั้งสองเงื่อนไขอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Goldberg (1982) ทดสอบเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันของนักศึกษาหลังจากชมสื่อที่นำเสนอเกี่ยวกับคนรักเพศเดียวกัน โดยเรื่องแรกนั้นนำเสนอในเรื่องทางเพศของบุคคลรักเพศเดียวกัน ส่วนเรื่องที่สองเกี่ยวกับความลำเอียงเกี่ยวกับคนกลุ่มน้อยที่ไม่ใช่บุคคลรักเพศเดียวกัน และอีก 2 เรื่องแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของบุคคลรักเพศเดียวกัน ผู้เข้าร่วมการทดลองทุกคนได้ฟังบรรยายเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันเพื่อที่จะนำไปสู่การนำเสนอสื่อวิดีโอ จากการทดลองพบว่าเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันของผู้เข้าร่วมการทดลองเป็นบวกเพิ่มขึ้นในทุกเงื่อนไขการทดลองยกเว้นเงื่อนไขแรกที่ได้ดูสื่อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศของบุคคลรักเพศเดียวกัน

Walter (1994) ได้ใช้สื่อและการบรรยายเพื่อลดอคติของบุคคลรักเพศเดียวกันของนักศึกษาที่เรียนวิชา Human Sexuality ในหัวข้อที่เรียนเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน โดยผู้วิจัยได้แบ่งการทดลองออกเป็น 2 เงื่อนไข โดยมีเพียงเงื่อนไขเดียวที่ผู้เข้าร่วมการทดลองจะได้ชมสื่อภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ที่โต้แย้งเกี่ยวกับความเชื่อที่ไม่เป็นเรื่องจริงและภาพในความคิดที่ผิดเกี่ยวกับชายรักชายและหญิงรักหญิงทั้งเรื่องของภาพในความคิด การฆ่าตัวตาย และความผิดปกติ ส่วนอีกเงื่อนไขจะเป็นการฟังการบรรยายเรื่องเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันและโฮโมโฟเบียเท่านั้น จากนั้นผู้วิจัยก็วัดระดับโฮโมโฟเบีย และการเข้าใจอย่างร่วมรู้สึกในบุคคลรักเพศเดียวกัน จากการทดลองพบว่าระดับของโฮโมโฟเบียของผู้เข้าร่วมการทดลอง

ทั้งสองเงื่อนไขลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และผู้เข้าร่วมการทดลองทั้งสองเงื่อนไขมีความเข้าใจอย่างร่วมรู้สึกกับชายรักชายและหญิงรักหญิงมากขึ้น

Bonds-Raacke, Cady, Schlegel, Harris และ Firebaugh (2007) ได้ทดสอบเจตคติต่อตัวละครในสื่อที่เป็นชายรักชายและหญิงรักหญิงจากนักศึกษาที่เรียนวิชาจิตวิทยาทั่วไป จำนวน 269 คน พบว่าเมื่อให้คนนึกถึงตัวละครในสื่อที่เป็นชายรักชาย ผู้เข้าร่วมการทดลองจำนวน 2 ใน 3 มักจะนึกถึง Ellen หรือ Will และทั้งสองตัวละครถูกประเมินไปในทางบวก จากนั้นผู้วิจัยยังทดลองให้ดูภาพของชายรักชายและหญิงรักหญิงในสื่อใน 2 เงื่อนไขคือ ภาพในทางบวก ภาพในทางลบ แล้วให้ทำแบบสอบถาม Attitudes Toward Lesbian and Gay Men (Herek, 1988) พบว่าภาพทางบวกนั้นทำให้ผู้เข้าร่วมการทดลองมีเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงในทางบวกมากกว่าภาพในทางลบ และเพศหญิงมีเจตคติต่อชายรักชายและหญิงรักหญิงในทางบวกมากกว่าเพศชาย

Mazur และ Emmers-Sommer (2002) ได้ทดลองอิทธิพลของสื่อที่มีต่อมุมมองเรื่องเจตคติของการใช้ชีวิตครอบครัวและความนิยมเอียงทางเพศของนักศึกษาจำนวน 92 คน โดยที่มี 1 คนเป็นชายรักชาย โดยใช้แบบวัด Attitude Toward Gender Roles and Family Life Scale (Lye & Biblarz, 1983) และ Attitudes Toward Lesbians and Gay Men (Herek, 1994) ทดสอบทั้งก่อนและหลังการทดลอง ผู้เข้าร่วมการทดลองจะถูกแบ่งออกเป็น 2 เงื่อนไข โดยกลุ่มควบคุมดูภาพยนตร์เรื่อง "Father of the Bride II" และกลุ่มทดลองดูภาพยนตร์เรื่อง "Object of My Affection" ผลการทดลองพบว่าหลังจากชมภาพยนตร์กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการมีชีวิตร่วมกันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มทดลองมีเจตคติทางด้านบวกมากกว่าในกลุ่มควบคุมหลังจากการดูภาพยนตร์ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า เพศชายมีการยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกันน้อยกว่าเพศหญิง

2. ทฤษฎีการตัดสินทางสังคม (Social Judgment Theory)

ทฤษฎีการตัดสินทางสังคม (ธีระพร อุวรรณโณ, 2535) เสนอว่า เมื่อบุคคลพึงสสารที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงเจตคติ เขาจะเกิดการเปรียบเทียบในการตัดสินในจุดยืนของสสารว่าใกล้เคียงกับจุดยืนของเขาหรือไม่ หากมีความใกล้เคียงเขาจะตัดสินว่าสสารนั้นมีจุดยืนในลักษณะสมานลักษณะ หากไม่ใช่เขาจะตัดสินจุดยืนของสสารในลักษณะการเปรียบเทียบต่าง โดยทฤษฎีนี้ได้ทำนายว่าสสารหนึ่งๆ จะทำให้ผู้รับสารเปลี่ยนแปลงเจตคติตาม

ปริมาณความแตกต่างระหว่างจุดยืนของสารและผู้รับสารในขณะที่จุดยืนของสารอยู่ในขอบข่ายของการยอมรับและไม่ผูกมัดตนเอง หากความแตกต่างเข้าสู่ขอบข่ายของการปฏิเสธ ระดับของการเปลี่ยนเจตคติจะลดลงตามลำดับจนผ่านระดับศูนย์ไปสู่การเปลี่ยนทิศทางการตรงกันข้ามกับจุดยืนในสาร เรียกว่า ผลบูมเมอแรง

3. ทฤษฎีรูปแบบความเป็นไปได้ของการขยายความในการโน้มน้าวใจ

รูปแบบความเป็นไปได้ของการขยายความโน้มน้าวใจ (Elaboration Likelihood Model: ELM) (Petty & Cacioppo, 1981 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543) ซึ่งรวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับการโน้มน้าวใจ โดยพยายามรวมตัวแปรเกี่ยวกับการโน้มน้าวใจเข้ามาไว้ในทฤษฎี โดยการสันนิษฐานว่ามนุษย์มีความสามารถหรือแรงจูงใจที่จะประเมินทุกสิ่งอย่างระมัดระวัง (Petty, Cacioppo, Strathman, & Preister, 1994 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543) เพื่อต้องการมีเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างถูกต้อง (Petty, Unnava, & Strathman, 1991 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543) แต่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์มักจะมีเรื่องต่างๆ เข้ามาในสมองให้คิดมากมายจึงเป็นเรื่องยากที่จะทำให้คิดพิจารณาทุกสิ่งอย่างระมัดระวัง บุคคลจึงต้องอาศัยสิ่งชี้แนะในสภาพแวดล้อมเข้ามามีส่วนช่วยในการคิด (Petty et al., 1994 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543) ทำให้เกิดแนวคิด “เส้นทางการโน้มน้าวใจ” ที่ได้เน้นที่ 2 เส้นทาง (Petty & Cacioppo, 1981 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543) คือ “เส้นทางสายแกน” (Central route) ที่ผลของการโน้มน้าวใจมาจากการคิดพิจารณาในเนื้อหาของสาร และ “เส้นทางสายเปลือก” (Peripheral route) ซึ่งมีสิ่งชี้แนะทั่วไป เช่น ความน่าดึงดูดใจของสาร ในการโน้มน้าวใจบุคคล

แนวคิดของ “ทางสายแกน” (Central route) มองการเปลี่ยนเจตคติว่าเป็นผลจากการที่บุคคลได้พิจารณาไตร่ตรองหาข้อดีข้อเสียจากข้อมูล (Petty et al., 1994 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543) และต้องเป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการโน้มน้าวใจ (Petty et al., 1991 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543) คือ ผู้รับสารต้องทำความเข้าใจกับเนื้อหาของสารและพิจารณาข้อสนับสนุนหรือหักล้างในเนื้อหาเพื่อประมวลเป็นความคิดขึ้นใหม่ที่สมเหตุสมผล (ธีระพร อูวรรณโณ, 2535) ซึ่งเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า การตอบสนองทางปัญญา (Cognitive response) (Petty, Ostrom, & Brock, 1981 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543) การตอบสนองนี้มีความเป็นปรนัย กล่าวคือไม่จำเป็นที่จะเกิดการตอบสนองต่อสื่อคล้ายกับคนอื่นแต่อย่างใด ซึ่งแนวคิดนี้มีข้อดีคือ ทำให้เข้าถึงจิตใจได้ง่าย (Accessible) มีความทนทาน เปลี่ยนแปลงได้ยาก และ

สามารถทำนายพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องได้แม่นยำ (Petty & Cacioppo, 1981; Petty et al., 1994 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543)

ส่วนแนวคิด “ทางสายเปลือก” (Peripheral route) นั้นเน้นการเปลี่ยนเจตคติที่เกิดจากอิทธิพลของ สิ่งชี้แนะที่มีทั้งบวกและลบ โดยแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับพื้นฐาน เป็นสิ่งชี้แนะที่ไม่ต้องผ่านกระบวนการ คิดมากนัก เช่น ความหิว และระดับพุทธิภูมิซึ่งต้องผ่านกระบวนการคิดมาอีกชั้น เช่น ความน่าเชื่อถือ ความดึงดูดใจ (Petty, Cacioppo, & Goldman, 1981; Petty & Cacioppo, 1983 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิม นนท์, 2543) โดยสิ่งชี้แนะเหล่านี้จะเข้าไปปิดเบือนการรับรู้และการประมวลเนื้อหาของสาร (Petty et al., 1994 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543) จึงทำให้เข้าถึงจิตใจได้น้อย และไม่มี ความทนทานง่ายต่อการ เปลี่ยนเจตคติซึ่งตรงข้ามกับแนวคิดทางสายแกน

อย่างไรก็ตามบุคคลจะมีแนวทางการถูกโน้มน้าวใจแบบไหนขึ้นอยู่กับตัวแปรด้านแรงจูงใจและ ความสามารถในการประมวลสาร แม้ว่าบุคคลจะมีการประเมินหรือตัดสินใจตามมาตรฐานของแต่ละคน แต่ ในบางสถานการณ์บุคคลยังมีแนวโน้มเปรียบเทียบกับความคิดของผู้อื่นด้วย ทั้งนี้ยังมีตัวแปรที่มีอิทธิพล ต่อปริมาณและทิศทางของการเปลี่ยนเจตคติ 3 ประเภท คือ

1. คุณภาพของข้อโต้แย้ง สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ข้อโต้แย้งที่มีน้ำหนัก หรือข้อโต้แย้งที่หนักแน่น (Strong Argument) เป็นข้อโต้แย้งที่บุคคลได้ไตร่ตรองแล้วคิดว่าสมเหตุสมผล และข้อโต้แย้งที่ไม่มี น้ำหนัก หรือข้อโต้แย้งด้อย (Weak Argument) ซึ่งเป็นข้อโต้แย้งที่ไม่สมเหตุสมผลและไม่น่าสนับสนุน

2. สิ่งชี้แนะสายเปลือก (Peripheral cue) เช่น ความเชี่ยวชาญของผู้ส่งสาร ความดึงดูดใจของผู้ส่ง สาร ซึ่งจากการวิจัยพบว่า สิ่งเหล่านี้สามารถโน้มน้าวใจผู้รับสารได้โดยไม่ต้องประมวลสารแต่อย่างใด อีก ทั้งหากมีจำนวนมากก็จะโน้มน้าวใจได้ง่ายขึ้น (Harkins & Petty, 1981 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543)

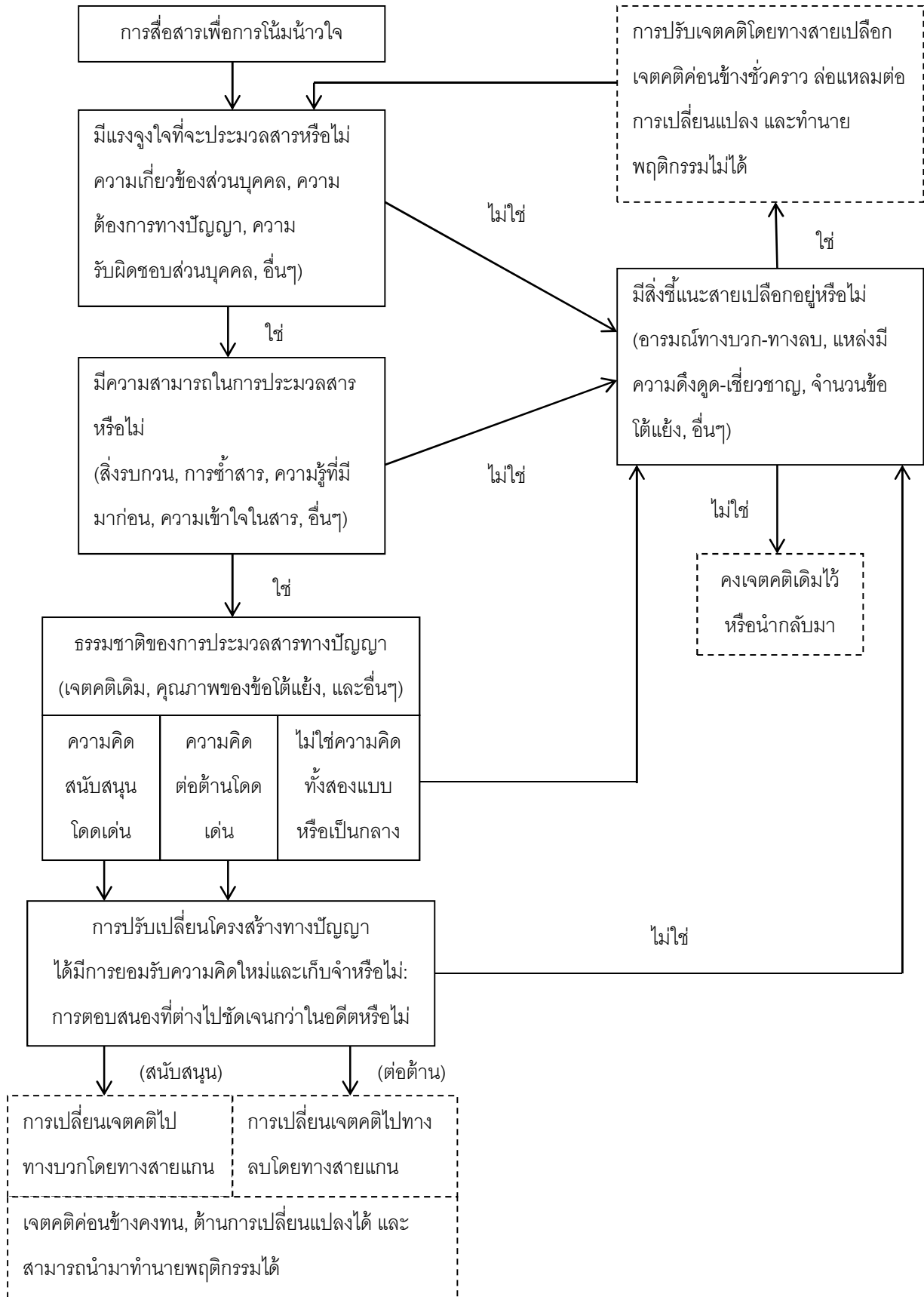
3. การส่งผลต่อความมากน้อยหรือทิศทางของเนื้อหาและการขยายความข้อโต้แย้ง ซึ่งตัวแปรต่าง จะมีความเป็นปรนัยและมีลักษณะค่อนข้างลำเอียง ทำให้ตัวแปรหลายตัวได้เข้ามามีอิทธิพลต่อความมาก น้อยของการประมวลข้อโต้แย้ง ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับความสามารถ (Ability) ได้แก่ การรบกวนจากภายนอก (Distraction) และการซ้ำสาร (Repetition) และตัวแปรที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ (Motivation) ความเกี่ยวข้องส่วนบุคคล หรือความเกี่ยวข้องกับเนื้อหา (Issue Involvement, Ego-

Involvement, Personal Involvement) ความรับผิดชอบส่วนบุคคล (Personal responsibility) และความต้องการทางปัญญา (Need for cognition)

จะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนเจตคติโดยเส้นทางสายแกนนั้น สารนั้นจะต้องมีความน่าสนใจ มีความเกี่ยวข้องกับส่วนบุคคล (Petty & Cacioppo, 1979 อ้างถึงใน อิรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543) จะทำให้รู้ว่าสารนั้นกล่าวถึงอะไร คุณภาพดีหรือไม่ และสอดคล้องกับจุดยืนของผู้รับสารหรือไม่ หากสอดคล้องก็จะเป็นความคิดที่สนับสนุน หากไม่สอดคล้องก็จะต่อต้าน เกิดความคิดใหม่ขึ้นในความทรงจำเป็นการเปลี่ยนเจตคติทางบวกหรือทางลบที่มีความคงทนต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดี

อย่างไรก็ตามหากบุคคลไม่มีแรงจูงใจในการประมวลสารที่ได้รับมา ก็อาจจะหันไปฟังกับสิ่งอื่น ๆ เพื่อจัดการกับข้อมูล ก่อให้เกิดการเปลี่ยนเจตคติโดยทางสายเปลือกที่ไม่มีความคงทนเป็นการเปลี่ยนเพียงชั่วคราวเท่านั้น ส่วนธรรมชาติของการประมวลสารมีตัวแปรที่สำคัญคือ เจตคติเดิมของบุคคล หากสารมีความสอดคล้องกับเจตคติก็จะเกิดการสนับสนุนยิ่งขึ้น แต่หากขัดแย้งกับเจตคติเดิม ผู้รับสารจะดูคุณภาพของข้อโต้แย้ง หากข้อโต้แย้งมีน้ำหนักโอกาสของการเปลี่ยนเจตคติตามข้อโต้แย้งก็จะสูงยิ่งขึ้น ส่วนการมีเจตคติกลางๆ จะทำให้บุคคลดูสิ่งชี้แนะสายเปลือกแทน

ภาพที่ 1 แสดงถึงรูปแบบของการโน้มน้าวใจ จะเห็นว่าผลกระทบต่อการโน้มน้าวใจที่มากที่สุดคือแรงจูงใจ เพราะเป็นสิ่งที่บุคคลจะกรองข้อมูลให้เกิดการประมวลสารในรูปแบบไหนซึ่งเกิดจากการรับรู้ว่าสารนั้นเกี่ยวข้องกับตนหรือไม่ (Petty et al., 1991 อ้างถึงใน อิรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543)

ภาพที่ 1 แสดงรูปแบบความเป็นไปได้ของการโน้มน้าวใจตามแนวคิดของ Petty & Cacioppo (1991)

4. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อ

ชวรัตน์ เติตชัย (2527 อ้างถึงใน สีตลา ประติพัทธ์กุลชัย, 2551) ให้ความหมายเกี่ยวกับสื่อว่าเป็นช่องทางข่าวสารที่อาจเป็นคำพูด ตัวอักษร หรืออย่างอื่น เป็นคำที่ยืมมาจากระบบการสื่อสารโทรคมนาคม และนำมาประยุกต์ต่างๆ กันในกระบวนการสื่อสาร

Berger (1993 อ้างถึงใน สีตลา ประติพัทธ์กุลชัย, 2551) กล่าวว่า สื่อหมายถึงตัวกลางหรือพาหะที่นำสารหรือข้อความประเภทต่างๆ ไปยังผู้รับไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารประเภทใด ข่าวสารจะต้องถูกผ่านไป ตามช่องทางต่างๆ

นอกจากนั้น ศัพท์านุกรมสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า สื่อ หมายถึง วิธีการวางรหัสและถอดรหัสข่าวสาร เป็นพาหะที่นำข่าวสาร ตลอดจนเป็นตัวนำพาหะนั้นไป (อ้างถึงใน สีตลา ประติพัทธ์กุลชัย, 2551)

กาญจนา แก้วเทพ (2543 อ้างถึงใน สีตลา ประติพัทธ์กุลชัย, 2551) กล่าวว่า สื่อจะต้องมีส่วนช่วยผลักดันให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์และการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

บทบาทหน้าที่ของสื่อ

ประมะ สตะเวทิน (2546 อ้างถึงใน สีตลา ประติพัทธ์กุลชัย, 2551) ได้กล่าวว่าบทบาทของสื่อในการพัฒนาสังคมในประเทศที่กำลังพัฒนา ดังนี้

1. การให้ข่าวสาร (Information Function) แก่ประชาชนในลักษณะของการพัฒนา เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจในการพัฒนา

2. การชักจูงใจ (Persuasive Function) ให้ประชาชนเปลี่ยนวิถีของตนและเข้าร่วมในโครงการพัฒนาโดยการแสดงความคิดเห็นสนับสนุนโครงการ ตลอดจนชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมโดยรวมจะได้รับการพัฒนา

3. การให้ความรู้ (Education Function) แก่ประชาชนเพื่อปรับตัวเองเข้ากับการพัฒนาสังคม

นอกจากนั้น กาญจนา แก้วเทพ (2543 อ้างถึงใน สีตลา ประติพัทธ์กุลชัย, 2551) กล่าวถึงบทบาทของสื่อในปัจจุบันไว้ ดังนี้

1. สื่อเป็นช่องทางถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารทั้งหมดให้ประชาชนรับรู้
2. สื่อเป็นช่องทางการรับฟังเสียงสะท้อนของประชาชน
3. สื่อเป็นตลาดเสรีทางความคิดของประชาชน
4. สื่อเป็นกลไกในการเร่งกระบวนการพบปะ แสดงความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะและติดตามผลการตัดสินใจ
5. สื่อเป็นช่องทางรวบรวมความต้องการทั้งวิธีการแก้ไขปัญหาของประชาชนเพื่อนำเสนอต่อภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ผลของสื่อมวลชนที่มีต่อสังคม

ผลกระทบจากสื่อในสังคมนั้นไม่สามารถประมาณค่าได้ เนื่องจาก ร้อยละ 98 ในครัวเรือนอเมริกา มีโทรทัศน์ และเยาวชนตั้งแต่อายุ 18 ปีขึ้นไปใช้เวลาดูโทรทัศน์มากพอๆ กับเวลาที่ใช้ในการนอน (Liebert และ Sprafkin, 1988 อ้างถึงใน Levina et al., 2000) นอกจากนี้ สื่อวิทยุโทรทัศน์ยังนำเสนอข้อมูลความเป็นจริง (Gross, 1991 อ้างถึงใน Levina et al., 2000) จากการศึกษาของ Robert และ Lichter (1988 อ้างถึงใน Levina et al., 2000) พบว่า นักเรียนจำนวนมากดูโทรทัศน์ในฐานะที่นำเสนอความเป็นจริง โดยร้อยละ 40 บอกว่าพวกเขาได้ความรู้จากการดูโทรทัศน์มากมาย ส่วนอีกร้อยละ 25 เชื่อว่าโทรทัศน์นำเสนอความเป็นจริงของชีวิต โดยสิ่งที่สื่อกำหนดเพื่อจะรวมสังคมและความแตกต่างให้เป็นหนึ่งเดียว โดยที่สื่อมักจะนำเสนอสิ่งที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายในเชิงที่เป็นความเป็นจริงผ่านตัวละคร และบทบาท (Gross, 1991 อ้างถึงใน Levina et al., 2000)

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2549 อ้างถึงใน สีตลา ประดิพัทธ์กุลชัย, 2551) ได้สรุปลักษณะอิทธิพลของสื่อมวลชนได้ ดังนี้

1. การสื่อสารก่อให้เกิดผลกระทบได้ตั้งแต่ระดับบุคคล กลุ่ม องค์กร สถาบันทางสังคม วัฒนธรรม และสังคมทั้งมวล
2. ผลกระทบนั้นอาจเกิดขึ้นได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือส่งผลกระทบต่อทันทีหรือใช้ระยะเวลา

3. สื่อมวลชนเปรียบเสมือนสื่อที่จะเอื้ออำนวยส่งผลกระทบต่อผู้รับสารมากกว่าจะเป็นสาเหตุของผลกระทบนั้นๆ โดยที่สื่อมวลชนนั้นอาจก่อให้เกิดผลกระทบโดยการสร้างอิทธิพลเหนือผู้รับสารอย่างน้อย 3 ประการ คือ

3.1 การกระตุ้น (Activation) เพื่อผลักดันให้เข้าไปในทิศทางที่สื่อมวลชนต้องการ โดยการเพิ่มความน่าสนใจของข่าวสาร การเพิ่มปริมาณข่าวสาร การเลือกข้อเสนอข่าวสาร และการก่อรูปการตัดสินใจ

3.2 การเสริมแรง (Reinforcement) ด้วยการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ผู้รับเพื่อให้ความสนใจในอันที่จะทำต่อไป

3.3 การเปลี่ยนแปลง (Convert) เช่นการเปลี่ยนเจตคติ

นอกจากนี้ สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2549 อ้างถึงใน สีตลา ประดิพัทธ์กุลชัย, 2551) ได้จำแนกผลของสื่อมวลชนออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. เป็นผลในแง่การตอบสนองต่ออารมณ์ สติปัญญาและพฤติกรรม
2. เป็นผลที่พิจารณาในแง่ของเวลา ทั้งผลในระยะสั้นและผลในระยะยาว
3. เป็นผลของสื่อมวลชนที่มีต่อบุคคลและต่อสังคม โดยจำแนกได้ดังนี้

3.1 ระดับบุคคล สื่อมวลชนก่อให้เกิดผลกระทบในหลายๆ ด้าน ทั้งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเปลี่ยนเจตคติ ผลกระทบทางความรู้ ผลต่อความก้าวร้าวรุนแรงและอาชญากรรม เป็นต้น

3.2 ระดับสังคม สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคมหลายประการ ได้แก่ ผลต่อการถ่ายทอดวัฒนธรรม ผลต่อการควบคุมทางสังคม ผลต่อกระบวนการสังคมประภคิต (Socialization) ผลต่อการเมือง ผลต่อการกำหนดวาระข่าวสาร ผลต่อการแพร่กระจายนวัตกรรม ผลต่อการพัฒนาประเทศ ผลต่อการโฆษณาสินค้า

สื่อมวลชนจึงเป็นปัจจัยสำคัญในเชิงสนับสนุนเจตคติเดิมที่มีอยู่และการมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมให้เข้าไปตามทีสื่อมวลชนเสนอ

แนวคิดการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

สื่อมวลชน (Mass Communication) มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางสังคมและมีบทบาทต่อการสร้างพฤติกรรม และเจตคติของคนในสังคม โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และสื่อภาพ (ธีระพร อูวรรณโณ, 2537 อ้างถึงใน ชื่นปิติ อินนา, 2554) นอกจากนี้สื่อมวลชนยังนิยมนำเสนอเรื่องราวที่ประกอบด้วยพฤติกรรมที่มีแรงดึงดูดความสนใจ กระตุ้นให้ผู้รับสารตื่นเต้น จะทำให้ผู้รับสารติดตามอย่างต่อเนื่อง และส่งผลให้พฤติกรรมในสื่อกลายเป็นตัวแบบ (Model) ที่ให้มนุษย์เลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ อย่างไรก็ตาม สื่อมักจะละเลยในการให้ความสำคัญกับผลของการกระทำพฤติกรรม (ปณิตาพร นิตยาพร, 2543 อ้างถึงใน ชื่นปิติ อินนา, 2554)

ในการเปิดรับสารจากสื่อมวลชน ผู้รับสารมีความคาดหวังจากสื่อมวลชนว่า การบริโภคข่าวสารนั้นจะช่วยตอบสนองความต้องการของเขาได้ โดยการบริโภคสื่อที่ขึ้นอยู่กับการหรือแรงจูงใจของผู้รับสารที่มีวัตถุประสงค์และความตั้งใจในการใช้ประโยชน์จากสื่อที่แตกต่างกันไป

แคลปเปอร์ (อ้างถึงใน ชื่นปิติ อินนา, 2554) แบ่งขั้นตอนการเปิดรับสาร (Selective Process) ดังนี้

1. การเลือกรับหรือเลือกสนใจ (Selective Exposure or Selective Attention) ผู้รับสารมักจะมีแนวโน้มรับเลือกสื่อจากความสนใจของตน เพื่อสนับสนุนเจตคติเดิมของตน และหลีกเลี่ยงที่จะรับสื่อที่ไม่สอดคล้องกับเจตคติเดิมของตนอยู่แล้ว

2. การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) ผู้รับสารจะตีความสารที่ได้รับไปตามประสบการณ์ เจตคติ แรงจูงใจ ฯลฯ ของตนในขณะนั้น บางครั้งผู้รับสารอาจจะบิดเบือนสารให้สอดคล้องกับเจตคติและความเชื่อของตน

3. การเลือกจดจำ (Selective Retention) ผู้รับสารจะมีแนวโน้มจดจำสารเฉพาะส่วนที่ตนสนใจ หรือมีความสอดคล้องกับเจตคติเดิมของตนเอง และจะลืมส่วนที่ไม่สนใจหรือขัดแย้งกับตนเองไป

สื่อและบุคคลรักเพศเดียวกัน

บุคคลรักเพศเดียวกันเริ่มปรากฏตัวในสื่อตั้งแต่ทศวรรษที่ 1960 ในรายการ The Phil Donahue Show และ Oprah ได้เชิญแขกรับเชิญที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกันมานำเสนอประเด็นการใช้ชีวิตของพวกเขา

เขา (Gross, 2001 อ้างถึงใน Crooks & Baur, 2005) และหลังจากนั้นมีภาพยนตร์ Hollywood ที่นำเสนอตัวละครที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกันในเชิงบวกมากขึ้นในเรื่อง Philadelphia ในปี 1993 ที่ตัวเอกของเรื่องต้องเผชิญหน้ากับการเกลียดชังบุคคลรักเพศเดียวกันและโรคเอดส์ซึ่งเรื่องนี้ได้รับความนิยมอย่างมาก ส่วนในเรื่อง The Birdcage ได้นำเสนอเกี่ยวกับคู่รักที่เป็นชายรักชายที่มาจากครอบครัวที่มีมุมมองทางสังคมที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงเป็นที่นิยมของคนดูมากและภาพยนตร์เรื่องนี้ทำให้คนในสังคมยอมรับชายรักชายมากขึ้น และในช่วงทศวรรษ 1990 ได้มีภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับชายรักชายอีกหลายเรื่อง เช่น My Best Friend's Wedding และ In and Out โดยภาพยนตร์เหล่านี้ได้นำเสนอมุมมองของชายรักชายในรูปแบบชีวิตปกติเหมือนคนในสังคมทั่วไป (Crooks และ Baur, 2005)

ในปี 1997 มีนักแสดงชื่อ Ellen ได้เปิดเผยตนเองว่าตนเป็นเลสเบี้ยนผ่านทางละครโทรทัศน์ เป็นจุดเริ่มต้นที่มีตัวละครร่วมเพศมากขึ้น จากการศึกษาของบริษัท Nielsen พบว่า การเปลี่ยนแปลงนี้มีทั้งผู้ที่สนับสนุนและผู้ต่อต้าน ผู้ที่ต่อต้านนั้นให้เหตุผลว่าเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนเป็นบุคคลรักเพศเดียวกันมากขึ้น ส่วนผู้ที่สนับสนุนให้เหตุผลว่าการมีตัวละครที่เป็นบุคคลรักเพศเดียวกันจะส่งผลต่อการเปลี่ยนเจตคติทางด้านบวกต่อบุคคลรักเพศเดียวกันมากยิ่งขึ้น (Nielsen Rating, 1997 อ้างถึงใน Levina และคณะ, 2000)

ภาพยนตร์ Will and Grace (1998-2006) ได้เปลี่ยนแนวคิดของคนอเมริกันโดยทั่วไปให้ได้ยอมรับกับภาพของชายรักชายในสื่อ ในขณะที่ Ellen DeGeneres ได้เปิดเผยตนเองในโทรทัศน์ว่าเธอเป็นหญิงรักรักหญิงก่อนหน้าทีภาพยนตร์ Will and Grace เข้าฉายเพียงหนึ่งปีแต่การกระทำของเธอถูกคนปฏิเสธ ภาพยนตร์ Will and Grace นั้นได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในคนกลุ่มหลักในอเมริกาให้เข้าใจกับชีวิตของชายรักชายในสังคมทั่วไป โดยเรื่องนี้ได้นำเสนอโดยการจำลองสังคมเล็กๆ โดยมีทั้งตัวละครที่รักเพศเดียวกันและรักต่างเพศที่ใช้ชีวิตร่วมกัน หลังจากที่ภาพยนตร์ Will and Grace ได้ประสบความสำเร็จแล้วก็มีภาพยนตร์ที่โด่งดังอีกหนึ่งเรื่องคือ Queer Eye for the Straight Guy (2003-2007) ที่ได้นำภาพของ Metrosexual ออกมาเผยแพร่เพื่อให้คนชมได้เข้าใจ นอกจากนี้ยังนำเสนอว่าการเป็นชายรักชายนั้นเป็นเรื่องปกติ นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์เรื่อง Six Feet Under (2001-2005) ที่นำเสนอมุมมองที่เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสุขในคู่รักชายรักชายที่ยั่งยืนและความรักชั่วคราวของตัวละครรักต่างเพศ และภาพยนตร์ที่เป็นที่รู้จักกันมานานคือภาพยนตร์เรื่อง Brokeback Mountain (2005) ที่ได้นำเสนอความรัก

ของความบอยที่ได้มารักกันแต่ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้นำเสนอความรักของคนที่คุณเหมือนผู้ชายในสังคมที่ก้าวไป ไม่กระตุงกระตึงเหมือนกับชายรักชายแบบที่คนในสังคมได้เชื่อมาแต่ก่อน (Poole, 2013)

GLAAD (Gay and Lesbian Alliance Against Defamation) ได้รับรางวัลเกียรติยศที่นำเสนอเรื่องราวของตัวละครบุคคลรักเพศเดียวกันในสื่อต่างๆ เพื่อช่วยแสดงถึงการเรียกร้องความยุติธรรมให้แก่บุคคลรักเพศเดียวกัน โดยการนำบุคคลรักเพศเดียวกันปรากฏในสื่อมากขึ้นเพื่อเป็นโอกาสให้คนในสังคมคุ้นเคยและเข้าใจกับบุคคลรักเพศเดียวกันมากยิ่งขึ้น (Crooks & Baur, 2005)

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้สื่อเกี่ยวกับชายรักชายในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี

สมมติฐาน

1. หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้ชมสื่อจะมีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายสูงกว่าก่อนทดลอง
2. หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้ชมสื่อจะมีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้สื่อในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายในนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 1.1 ตัวแปรอิสระ คือ สื่อวีดีทัศน์
- 1.2 ตัวแปรตาม คือ เจตคติต่อชายรักชาย

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาเครื่องมือ ได้แก่ นิสิตคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจริง ได้แก่ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 3800309 จิตวิทยาการอนุรักษ์ธรรมชาติและวิชา 3800202 จิตวิทยาในชีวิตและการทำงานจากคณะต่างๆ ที่ไม่ใช่นิสิตคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 130 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.1 มาตรฐานวัดเจตคติต่อชายรักชาย ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาใหม่โดยอาศัยแนวคิดจากมาตรฐานวัดเจตคติต่อชายรักเพศเดียวกันของอดิศร ทองรักษั (2549) และมาตรฐานวัด Homophobia Scales ของ Wright, Adams และ Bernat (1999)

3.2 สื่อวีดิทัศน์ที่ผู้วิจัยเลือกและตัดเนื้อหาบางตอนมาจากรายการวัฒนธรรมชู้แบ่งทอด ตอน รัก ออกแบบไม่ได้ ออกอากาศทางสถานี ThaiPBS วันที่ 31 กรกฎาคม 2556 เวลา 20.20 น.

3.3 แผ่นพับเกี่ยวกับวิธีอยู่ร่วมกันกับบุคคลชายรักชายอย่างมีความสุข จากบทความของ Tuner (2013)

คำจำกัดความในการวิจัย

1. บุคคลรักเพศเดียวกัน (Homosexual) หมายถึง บุคคลที่มีความรู้สึก อารมณ์ หรือพฤติกรรมทางเพศกับบุคคลเพศเดียวกัน ซึ่งเป็นผู้ที่ เป็นรักเพศเดียวกันได้ทั้งผู้หญิง (lesbian) และผู้ชาย (gay men)
2. ชายรักชาย (Gay) หมายถึง บุคคลเพศชายที่มีความรู้สึกว่าตนเป็นเพศชาย แต่รักเพศชายด้วยกัน
3. เจตคติต่อชายรักชาย หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดจากการประเมินความคิดเห็นและความรู้สึกต่อชายรักชาย ผ่านมาตรฐานวัดเจตคติต่อชายรักชาย
4. สื่อ (Media) หมายถึง ช่องทางในการสื่อสาร หรือสิ่งที่นำพาข้อมูลสารสนเทศจากผู้ส่งไปยังผู้รับ
5. สื่อวีดิทัศน์ (Visual Media) หมายถึง สื่อที่นำเสนอโดยการใช้อุปกรณ์เคลื่อนไหวประกอบกับการใช้เสียงในการบรรยาย

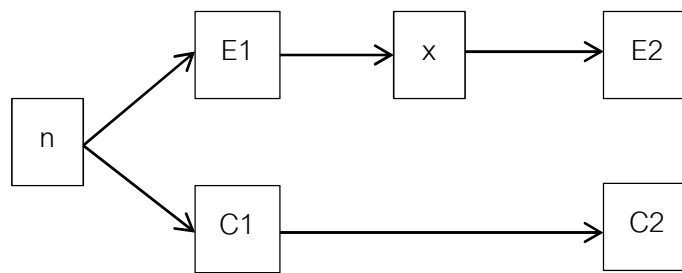
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงเจตคติที่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีต่อชายรักชาย
2. ทำให้ทราบถึงวิธีการเพิ่มเจตคติทางด้านบวกต่อบุคคลชายรักชายมากขึ้นโดยการใช้อีสื่อ
3. สามารถนำผลการศึกษาเสนอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสื่อให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการนำเสนอบุคคลชายรักชายในสื่อในการเพิ่มเจตคติทางบวกต่อบุคคลชายรักชายเพิ่มมากขึ้น
4. ได้เครื่องมือและโปรแกรมสำหรับการทดลองในงานวิจัยขึ้นมา และจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องเจตคติต่อชายรักชายในภายภาคหน้า

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีรูปแบบการวิจัยแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental design Research) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงเจตคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรีต่อชายรักรชายโดยใช้สื่อวีดีทัศน์ โดยการเปรียบเทียบระดับเจตคติต่อชายรักรชายจากมาตรวัดเจตคติต่อชายรักรชายของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองทั้งก่อนและหลังการให้ชมสื่อวีดีทัศน์ (Pretest-Posttest Control Group Design) ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบการวิจัย

- n คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- E1 คือ ระดับคะแนนเจตคติต่อชายรักรชายของกลุ่มทดลองที่วัดก่อนชมสื่อวีดีทัศน์
- E2 คือ ระดับคะแนนเจตคติต่อชายรักรชายของกลุ่มทดลองที่วัดหลังชมสื่อวีดีทัศน์
- C1 คือ ระดับคะแนนเจตคติต่อชายรักรชายของกลุ่มควบคุมที่วัดก่อนทดลอง
- C2 คือ ระดับคะแนนเจตคติต่อชายรักรชายของกลุ่มควบคุมที่วัดหลังทดลอง
- x คือ สื่อวีดีทัศน์เกี่ยวกับชายรักรชายที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2556

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาเครื่องมือ ได้แก่ นิสิตคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองคือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการศึกษาทั่วไป วิชา 3800309 จิตวิทยาการอนุรักษ์ธรรมชาติและวิชา 3800202 จิตวิทยาในชีวิตและการทำงานจากคณะต่างๆ ที่ไม่ใช่ในจิตคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์ โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมในการทดลองโดยเลือกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายจากการใช้มาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา จำนวน 20 ข้อ ในช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0-75 ดังนั้น ในการวิจัยนี้มีกลุ่มควบคุมในการทดลอง จำนวน 65 คน และกลุ่มทดลอง จำนวน 65 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

1. มาตรวัดเจตคติต่อชายรักชาย (ดูในภาคผนวก ก) เป็นมาตรวัดที่ผู้วิจัยได้พัฒนาต่อยอดขึ้นมาโดยอาศัยแนวคิดจากมาตรวัด 2 มาตร ได้แก่
 - 1.1 มาตรวัดอคติต่อชายรักเพศเดียวกันของอดิสร ทองรักษ์ (2549) ซึ่งดัดแปลงข้อกระทงจากแบบวัดเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน (Attitude toward gays and lesbians) ฉบับสั้นของ Herek (1984) จำนวน 20 ข้อ และสร้างข้อกระทงเพิ่มขึ้นมา เพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างในประเทศไทย มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เท่ากับ .94 ตัวอย่างข้อกระทงในมาตรวัดอคติต่อชายรักเพศเดียวกัน เช่น “พฤติกรรมรักเพศเดียวกันของผู้ชายไม่ถือว่าเป็นปัญหา (+)” และ “พฤติกรรมรักเพศเดียวกันระหว่างผู้ชาย 2 คนเป็นสิ่งที่ผิด (-)” โดยผู้วิจัยได้นำเฉพาะมาตรวัดเจตคติต่อชายรักเพศเดียวกันมาใช้ในการสร้างมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายในการวิจัยในครั้งนี้

มีข้อกระทง 26 ข้อ

1.2 มาตรฐานวัด Homophobia Scales พัฒนาขึ้นโดย Wright, Adams และ Bernat (1999) เป็นมาตรฐานวัดที่มีเนื้อหาในเชิงอคติต่อชายรักชาย มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เท่ากับ .94 ดังนั้น ผู้วิจัยได้เลือกนำมาประกอบการพัฒนามาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายขึ้นมาใหม่ โดยดัดแปลงข้อกระทงให้เป็นภาษาไทย จำนวน 25 ข้อ

ทั้งสองมาตรฐานวัดได้วัดองค์ประกอบ จำนวน 3 องค์ประกอบ คือ ด้านพฤติกรรม (Behavior) ด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affect/Emotion) และด้านปัญญา (Cognition) และเป็นมาตรฐานที่มีลักษณะการตอบแบบมาตรประมาณค่าลิเคิร์ต 5 ช่วง (Likert scale) ตั้งแต่ 1 (ไม่เห็นด้วย) จนถึง 5 (เห็นด้วย) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อกระทงให้เข้ากับบริบทของสังคมในประเทศไทยปัจจุบันและเหมาะสมกับการนำมาใช้ในการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้

ขั้นตอนการสร้างและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

การสร้างและการหาประสิทธิภาพมาตรฐานวัดเจตคติต่อชายรักชาย มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ดัดแปลงข้อกระทงจากมาตรฐานวัดอคติต่อชายรักเพศเดียวกัน ของอดิศร ทองรักษ์ (2549) โดยมีข้อกระทงทั้งหมด 26 ข้อ โดยการเปลี่ยนคำจาก “ชายรักเพศเดียวกัน” เป็น “ชายรักชาย” และได้แปลข้อกระทงจากมาตรฐานวัด Homophobia Scales Scales ของ Wright, Adams และ Bernat (1999) โดยมีข้อกระทงทั้งหมด 25 ข้อ ให้มีเนื้อหาของข้อกระทงสอดคล้องกับมาตรฐานวัดอคติต่อชายรักเพศเดียวกันโดยการแปลผู้วิจัยได้ใช้คำว่า “ชายรักชาย” แทนคำว่า “gay” รวมข้อกระทงทั้งสิ้น 51 ข้อ

2. ผู้วิจัยได้นำข้อกระทงในข้อ 1 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาสังคมและมีความสนใจศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับชายรักชายตรวจสอบความเข้าใจ และความเหมาะสมของข้อกระทงและให้ข้อเสนอแนะในการปรับข้อกระทงให้เข้ากับบริบทในการวิจัย จำนวน 4 ท่าน ได้แก่

1. อาจารย์ ดร. อภิชนา ไชยวุฒิมิภรณ์วานิช
2. นายณพลสิทธิ์ สิริจรรยาชัย
3. นายรัตนกร รัตนชีวร
4. นางสาววาริธร อุดมเวช

3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาใช้ในการปรับปรุงข้อกระทงที่มีลักษณะกำกวมที่ผู้ทำมาตรวัดอาจจะเข้าใจได้ยากหรืออาจจะสับสน รวมทั้งผู้วิจัยได้ตัดข้อกระทงที่วัดในระดับพฤติกรรมออก เนื่องจาก การวัดเชิงพฤติกรรมนั้นอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าข้อกระทงเชิงความคิดความรู้สึก จึงไม่เหมาะสำหรับการนำมาใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ ตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ตัดข้อกระทง ทำให้เหลือข้อกระทงทั้งหมด จำนวน 37 ข้อ

4. นำข้อกระทงที่ได้มาทั้งหมดมาสร้างเป็นมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชาย โดยมีข้อกระทงทั้งหมด 37 ข้อ โดยมีข้อกระทงทางบวก 21 ข้อ และข้อกระทงทางลบ 16 ข้อ ซึ่งมีการให้คะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ไม่เห็นด้วย) จนถึง 5 (เห็นด้วย) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนข้อกระทงทางบวกและทางลบ ดังนี้

ตารางที่ 1

แสดงเกณฑ์การให้คะแนนข้อกระทงทางบวกและทางลบของมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชาย

คำตอบ	คะแนน	
	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ไม่เห็นด้วย	1	5
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	2	4
ปานกลาง	3	3
ค่อนข้างเห็นด้วย	4	2
เห็นด้วย	5	1

5. นำมาตรวัดไปทดลองใช้กับนิสิตคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน เป็นเพศหญิง 71 คน คิดเป็นร้อยละ 63.4 ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์อำนาจจำแนกของข้อกระทงโดยหาอำนาจจำแนกด้วยการทดสอบค่าที (Independent sample *t*-test) ระหว่างกลุ่มที่มีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายสูง (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 73 หรือมากกว่า) และกลุ่มที่มีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายต่ำ (เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 27 หรือต่ำกว่า) ในแต่ละข้อกระทง และวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อ กับคะแนนรวมรายข้อที่เหลือของมาตรวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกคือข้อกระทงต้องมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่าค่า critical *r* ($r = .188$,

$df = 110, p < .05$) อีกทั้ง ในการพัฒนามาตรวัดครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการให้ได้มาตรวัดที่มีข้อคำถามจำนวนไม่มากจนเกินไป เพราะอาจทำให้ผู้ตอบเหนื่อยล้าและไม่ตั้งใจตอบหากมีข้อคำถามมากเกินไป ผู้ศึกษาจึงพิจารณาตัดข้อกระทงเพิ่มเติม โดยเลือกตัดข้อกระทงที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า .6 ออกจากมาตรวัด ทำให้ภายหลังจากการตัดข้อกระทงแล้ว มีข้อกระทงทั้งสิ้น 20 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อกระทงข้อบวกรจำนวน 10 ข้อ ข้อกระทงทางลบ จำนวน 10 ข้อ และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เท่ากับ .95 ซึ่งแปลผลได้ว่า มาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายนี้มีความเที่ยงของมาตรวัดอยู่ในระดับดีมาก และผลการทดลองใช้มาตรวัดและการพิจารณาคัดเลือกข้อกระทงแสดงไว้ดังตารางที่ 5 ในภาคผนวก ข

6. ผู้วิจัยปรับปรุงมาตรวัดจากข้อ 5 สำหรับการทดสอบเจตคติต่อชายรักชายหลังการทดลอง เนื่องจาก ผู้วิจัยมีความประสงค์วัดเจตคติต่อชายรักชายหลังการทดลองทันที เพื่อไม่ให้ผู้ร่วมการทดลองเบื่อการทำมาตรวัดซ้ำเดิมและไม่ตั้งใจทำมาตรวัดหลังการทดลอง ผู้วิจัยจึงนำมาตรวัดมาปรับปรุงเพื่อใช้วัดอีกหนึ่งฉบับโดยการสลับข้อกระทงจากการสุ่มเรียงข้อกระทงใหม่ นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้เปลี่ยนข้อกระทงจากข้อกระทงทางบวกให้เป็นข้อกระทงทางลบ จำนวน 3 ข้อ และข้อกระทงทางลบให้เป็นข้อกระทงทางบวก จำนวน 3 ข้อ

2. สื่อวีดิทัศน์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาโดยผู้วิจัยเลือกและตัดเนื้อหาบางตอนจากรายการวัฒนธรรม ชุบแป้งทอด ตอน รักออกแบบไม่ได้ ออกอากาศทางสถานี ThaiPBS วันที่ 31 กรกฎาคม 2556 เวลา 20.20 น. ซึ่งเป็นสื่อที่ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมเพราะ นำเสนอข้อเท็จจริงและแนวคิดเกี่ยวกับชายรักชายที่แปลกใหม่ โดยผู้วิจัยได้ตัดเฉพาะช่วงที่นำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับชายรักชายในประเด็นต่างๆ และการสัมภาษณ์เรื่องราวของการใช้ชีวิตในสังคมของคู่รักชายรักชายในประเด็นต่างๆ เช่น ชีวิตครอบครัว การใช้ชีวิตในสังคม เป็นต้น จากนั้น ผู้วิจัยได้นำสื่อวีดิทัศน์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเทศศาสตร์และการถ่ายภาพยนตร์ แนะนำเพื่อปรับปรุงสื่อวีดิทัศน์ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

1. นางสาวไพลิน ลิ้มวัฒนชัย
2. นายอดิสร สุทธิวานิช

จากนั้นผู้วิจัยได้นำสื่อไปปรับตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้แก้ไขมาเช่น การใส่ effect เพิ่มเติม การตัดส่วนที่ไม่น่าสนใจออกไปเพื่อจะให้ผู้ชมมีความกระชับมากขึ้นและผู้ชมไม่น่าเบื่อ

รายละเอียดสื่อวีดีทัศน์

สื่อวีดีทัศน์ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีความยาวประมาณ 20 นาที แบ่งการนำเสนอข้อมูลในวีดีทัศน์ ออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับชายรักชายผ่านการสัมภาษณ์ นักวิชาการและบทความทางวิชาการต่างๆ ที่ผู้จัดทำรายการได้ศึกษามาในประเด็นต่างๆ เช่น ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของการมองบุคคลรักเพศเดียวกันทั้งในต่างประเทศและ ประเทศไทย มุมมองด้านลบเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน การยอมรับความหลากหลายทางเพศ ในสังคมไทย

ช่วงที่ 2 นำเสนอในรูปแบบการสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นชายรักชายในประเด็นเรื่องความรัก การยอมรับของคนในครอบครัว การใช้ชีวิตและการเปิดเผยตัวตนในสังคม เป็นต้น

3. แผ่นพับที่ผู้วิจัยสร้าง (ภาคผนวก ค) เพื่อแจกให้ผู้เข้าร่วมการทดลอง โดยผู้วิจัยได้ดัดแปลงจาก บทความ For Straight People: Understanding Gay People ของ Turner (2013) โดยกล่าวถึงชายรักชายใน 2 ประเด็น คือ

1. สาเหตุของการเป็นชายรักชายที่เกิดจากระบบต่างๆ และสภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน
2. แนวทางที่จะทำให้เข้าใจและอยู่ร่วมกับบุคคลชายรักชายได้มากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาผลของการใช้สื่อในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายในนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ช่วง ประกอบด้วย ระยะเวลาเตรียมการทดลอง ระยะเวลาดำเนินการทดลอง และระยะหลังการทดลอง ดังนี้

1. ระยะเวลาเตรียมการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยได้นำมาตรวัดเจตคติต่อชายรักเพศเดียวกันของ อติสร ทองรักษ์ (2549) ที่พัฒนามาจากแบบวัดเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน (Attitude toward gays and lesbians) ฉบับสั้นของ Herek

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง “ผลของการใช้สื่อในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชาย” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลของการใช้สื่อเกี่ยวกับชายรักชายในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นการวิจัยรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental design Research) ขอ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สัญลักษณ์แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

n	หมายถึง	จำนวนผู้เข้าร่วมการทดลองในแต่ละกลุ่ม
M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต หรือค่ามัชฌิมเลขคณิต (mean)
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
p	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
t	หมายถึง	การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย (t -test)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการศึกษาทั่วไป และไม่ใช่นิสิตคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 130 คน และมีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายอยู่ในเปอร์เซ็นต์ที่ 0-75 จากการตอบมาตราวัดเจตคติต่อชายรักชาย โดย แจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละของข้อมูล คุณสมบัติทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	30	46.2	46	70.8
	หญิง	35	53.8	19	29.2
อายุ	17 ปี	1	1.5	-	-
	18 ปี	25	38.5	6	9.2
	19 ปี	24	36.9	21	32.3
	20 ปี	10	15.4	19	29.2
	21 ปี	3	4.6	14	21.6
	22 ปี	2	3.1	5	7.7
คณะ	วิศวกรรมศาสตร์	5	7.7	29	44.6
	อักษรศาสตร์	-	-	1	1.5
	วิทยาศาสตร์	4	6.2	7	10.8
	รัฐศาสตร์	4	6.2	3	4.6
	พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	7	10.8	-	-
	ครุศาสตร์	1	1.5	3	4.6
	เศรษฐศาสตร์	1	1.5	2	3.1
	แพทยศาสตร์	33	50.8	15	23.1
	สัตวแพทยศาสตร์	4	6.2	-	-
	เภสัชศาสตร์	-	-	2	3.1
	นิติศาสตร์	3	4.6	-	-
	สหเวชศาสตร์	3	4.6	3	4.6
ชั้นปี	1	48	73.8	21	32.3
	2	10	15.4	21	32.3
	3	6	9.2	19	29.2
	4	1	1.5	4	6.2
รวม		65	100	65	100

เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้ชมสื่อจะมีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายที่สูงกว่าก่อนทดลอง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลข้อมูลโดยการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีทดสอบค่าที (Paired Sample *t*-test)

ตารางที่ 3

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อชายรักชายก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการทดสอบค่าที (Paired Samples *t*-test)

กลุ่ม	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		<i>t</i>
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	
กลุ่มทดลอง (<i>n</i> = 65)	69.32	10.42	75.38	10.42	7.387***
กลุ่มควบคุม (<i>n</i> = 65)	69.79	8.98	70.06	8.94	1.003

****p* < .001, สองหาง

จากตารางที่ 3 พบว่าหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อชายรักชาย (*M* = 75.38, *SD* = 10.42) สูงขึ้นกว่าคะแนนเจตคติต่อชายรักชายก่อนการทดลอง (*M* = 69.32, *SD* = 10.42) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (*t* = 7.387, *df* = 64, *p* < .001) ซึ่งผลการทดลองสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1

หลังทดลอง กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อชายรักชาย (*M* = 69.79, *SD* = 8.98) แตกต่างจากคะแนนเจตคติก่อนการทดลอง (*M* = 70.06, *SD* = 8.94) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (*t* = 1.003, *df* = 64)

เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้ชมสื่อจะมีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายที่สูงกว่ากลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อชายรักชายกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งก่อนและหลังการทดลองด้วยวิธีการทดสอบค่าที (Independent Samples *t*-test)

ตารางที่ 4

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อชายรักชายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้งก่อนและหลังการทดลองด้วยวิธีการทดสอบค่าที (Independent Samples t-test)

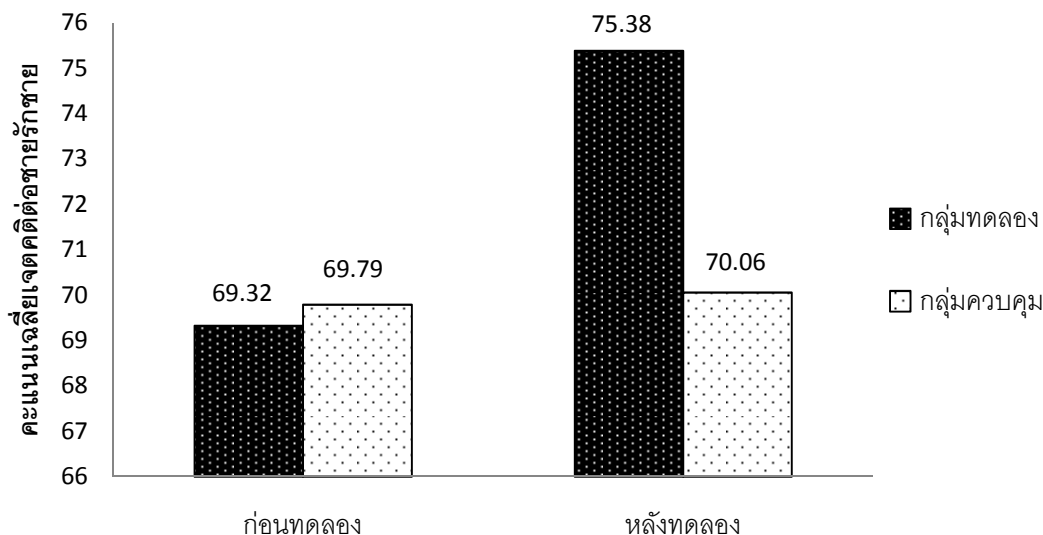
กลุ่ม	ก่อนการทดลอง		t	หลังการทดลอง		t
	M	SD		M	SD	
กลุ่มทดลอง (n = 65)	69.32	10.42	0.28	75.38	10.42	2.96**
กลุ่มควบคุม (n = 65)	69.79	8.98		70.06	8.94	

**p < .01, สองหาง

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงก่อนทดลองของกลุ่มทดลอง (M = 69.32, SD = 10.42) และคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงก่อนทดลองของกลุ่มควบคุม (M = 69.79, SD = 8.98) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (t = 0.28, df = 128) แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันในช่วงก่อนทดลอง

ส่วนคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงหลังทดลองของกลุ่มทดลอง (M = 75.38, SD = 10.42) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงหลังทดลองของกลุ่มควบคุม (M = 70.06, SD = 8.94) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (t = 2.96, df = 128, p < .01) ซึ่งผลการทดลองสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นข้อค้นพบสนับสนุนสมมติฐานการวิจัยทั้ง 2 ข้อ เพื่อแสดงทิศทางของการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 การเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

จากแผนภาพที่ 4 แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง ส่วนคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายของกลุ่มควบคุมหลังการทดลองแตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 นอกจากนี้ คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันในช่วงก่อนการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงหลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายของกลุ่มควบคุมในช่วงหลังการทดลอง สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

(1984) และมาตรวัด Homophobia Scales พัฒนาขึ้นโดย Wright, Adams และ Bernat (1999) มาพัฒนาเป็นมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชาย เพื่อให้เหมาะสมกับการวิจัย และทำการทดสอบความเที่ยงโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตคณะจิตวิทยา ระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 112 คน มาตรวัดที่ผ่านการพัฒนาแล้วมีข้อกระทงทั้งสิ้น 20 ข้อและมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เท่ากับ .95

1.2 พัฒนาสื่อวีดิทัศน์ โดยผู้วิจัยได้นำสื่อจากรายการวัฒนธรรมชูปแบ่งทอด ตอน รักออกแบบไม่ได้ ออกอากาศทางสถานี Thai PBS วันที่ 31 กรกฎาคม 2556 เวลา 20.20 น. และได้ทำจดหมายเพื่อขออนุญาตใช้สื่อจากผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย จากนั้นผู้วิจัยได้ตัดเนื้อหาบางตอนเฉพาะช่วงที่กล่าวถึงชายรักชายมาใช้ในการทดลอง และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินสื่อจำนวน 2 ท่าน

1.3 นำข้อมูลเกี่ยวกับวิธีทำความเข้าใจและการอยู่ร่วมกันในสังคมกับบุคคลชายรักชายได้อย่างมีความสุข ของ Tuner (2013) มาใช้ทำแผ่นพับ

2. ระยะดำเนินการทดลอง

2.1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายอยู่ในช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0-75 เข้าร่วมการทดลองจากแบบวัดเจตคติต่อชายรักชาย เพื่อคัดผู้ร่วมการทดลองที่มีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายในระดับสูงออก เนื่องจาก ผู้ที่มีระดับเจตคติที่สูงจะไม่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของเจตคติต่อชายรักชาย จากนั้น แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.2 ให้กลุ่มทดลองศึกษาข้อมูลในแผ่นพับและดูสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับชายรักชายที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา

2.3 เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม ให้กลุ่มทดลองทำมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายอีกครั้ง ส่วนในกลุ่มควบคุมผู้วิจัยได้ให้ทำมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายหลังการทดลอง โดยใช้มาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายชุดเดิม

3. ระยะหลังการทดลอง

นำคะแนนที่ได้จากการวัดโดยมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการดูสื่อวีดิทัศน์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดย

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งการทดลอง เพื่อศึกษาผลของการใช้สื่อเกี่ยวกับชายรักชายในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้ชมสื่อจะมีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายสูงกว่าก่อนทดลอง

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 กล่าวคือ ผู้เข้าร่วมการทดลองกลุ่มทดลองที่ได้ชมสื่อวีดีทัศน์ที่เกี่ยวกับชายรักชายมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนเจตคติต่อชายรักชาย ($M = 75.38, SD = 10.42$) สูงขึ้นกว่าคะแนนเจตคติต่อชายรักชายก่อนการทดลอง ($M = 69.32, SD = 10.42$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 7.387, df = 64, p < .001$)

การที่กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายสูงขึ้นหลังการทดลอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Levina, Waldo และ Fitzgerald (2000) และ Bonds-Raacke, Cady, Schlegel, Harris และ Firebaugh (2007) ที่ทดลองเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายโดยพบว่าผู้เข้าร่วมการทดลองที่ได้ดูสื่อวีดีทัศน์ที่นำเสนอเกี่ยวกับด้านดีของชายรักชาย (pro-gay video) หรือการนำเสนอภาพในทางบวกเกี่ยวกับชายรักชาย มีเจตคติทางบวกต่อชายรักชายเพิ่มมากขึ้น และแผนผังที่ผู้วิจัยนำมาใช้ประกอบการทดลอง

นอกจากนี้ยังสนับสนุนผลการทดลองของ Walter (1994), Riggle, Ellis และ Crawford (1996), Nelson และ Krieger (1997), Mazur และ Emmers-Sommer (2002), Hussey และ Bisconti (2010), Cooley และ Burkholder (2011) และ Golom และ Mohr (2011) ที่พบว่า สื่อชนิดต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ สารคดี สามารถเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายในทางบวกมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าสื่อมี

บทบาทในการ โน้มน้าวให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติได้ ตามแนวคิดหน้าที่ของสื่อของ ปรมะ สตะเวทิน (2546 อ้างถึงใน สีตลา ประดิพัทธ์กุลชัย, 2551)

สมมติฐานที่ 2 หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้ชมสื่อจะมีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายสูงกว่ากลุ่มควบคุม

คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงหลังทดลองของกลุ่มทดลอง ($M = 75.38, SD = 10.42$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงหลังทดลองของกลุ่มควบคุม ($M = 70.06, SD = 8.94$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.96, df = 128, p < .01$) โดยที่คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงก่อนทดลองของกลุ่มทดลอง ($M = 69.32, SD = 10.42$) และคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงก่อนทดลองของกลุ่มควบคุม ($M = 69.79, SD = 8.98$) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.28, df = 128$) ผลการทดสอบสนับสนุนสมมติฐานที่ 2 กล่าวคือ ผู้เข้าร่วมการทดลองกลุ่มทดลองที่ได้ชมสื่อวีดิทัศน์ที่เกี่ยวกับชายรักชายมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายสูงกว่าผู้เข้าร่วมการทดลองที่ไม่ได้ชมสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับชายรักชายหลังการทดลอง

การที่กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายสูงขึ้นหลังการทดลอง ต่างจากกลุ่มควบคุมที่ไม่มีความแตกต่างระหว่างเจตคติทั้งก่อนและหลังการทดลอง อาจเนื่องมาจากสื่อวีดิทัศน์ที่ได้ให้ผู้เข้าร่วมการทดลองได้ดูระหว่างการทดลอง และแผ่นพับที่ผู้วิจัยนำมาใช้ประกอบการทดลองทำให้กลุ่มทดลองได้รับข้อมูลจากการดูสื่อวีดิทัศน์ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจจากการประมวลผลที่ได้รับจากสื่อเพื่อหักล้างความเชื่อต่อชายรักชายในแบบเดิม จึงเกิดการเปลี่ยนความคิดหรือเจตคติต่อชายรักชายในด้านบวกมากขึ้น ตามทฤษฎีรูปแบบความเป็นไปได้ของการขยายความในการโน้มน้าวใจ (Petty & Cacioppo, 1981 อ้างถึงใน ธีรินทร์ เฉลิมนนท์, 2543)

อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยไม่ได้ควบคุมอิทธิพลของสื่อแผ่นพับแยกจากสื่อวีดิทัศน์ ผู้วิจัยจึงไม่สามารถอภิปรายได้ว่าสื่อทั้งสองประเภทสามารถเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายได้มากน้อยเพียงใดหรือการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายมีอิทธิพลมาจากสื่อประเภทใด และเนื่องจากสื่อวีดิทัศน์ที่นำมาใช้นั้นมีการนำเสนอสารแก่ผู้รับสารในหลากหลายแง่มุม ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้วิเคราะห์เนื้อหาที่หลากหลายในประเด็นต่างๆ ในสื่อวีดิทัศน์ว่ามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนเจตคติของผู้รับสารในด้านต่างๆ อย่างไร เช่น การนำเสนอ

สารด้านเดียวหรือสองด้าน ลำดับการนำเสนอสาร และการสรุปข้อโต้แย้ง (ธีระพร อุวรรณโณ, 2537) ที่ส่งอิทธิพลให้เกิดการโน้มน้าวใจผู้รับสารให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

อนึ่ง เนื้อหาและประเด็นต่างๆ ที่นำเสนอสามารถทำให้ผู้รับสารเข้าใจความคิด ความรู้สึก และความเป็นตัวตนของผู้ที่เป็นชายรักชายที่ต้องปรับตัวในสังคมกับบุคคลรอบข้างนับตั้งแต่บุคคลในครอบครัว บุคคลในที่ทำงาน จนกระทั่งถึงบุคคลในสังคมที่กว้างออกไป น่าจะมีผลทำให้เกิดการยอมรับและเปลี่ยนมุมมองต่อชายรักชายไปในทางบวกมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้สื่อเกี่ยวกับชายรักชายในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายของนิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี

สมมติฐาน

1. หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้ชมสื่อจะมีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายสูงกว่าก่อนทดลอง
2. หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้ชมสื่อจะมีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายสูงกว่ากลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาเครื่องมือ ได้แก่ นิสิตคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจริง ได้แก่ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการ
การศึกษาทั่วไปจากคณะต่างๆ ซึ่งไม่ใช่จิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 130 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. มาตรวัดเจตคติต่อชายรักชาย ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาใหม่โดยอาศัยแนวคิดจากมาตรวัดอคติต่อ
ชายรักเพศเดียวกันของอดิสร ทองรักษ์ (2549) และมาตรวัด Homophobia Scales ของ Wright, Adams
และ Bernat (1999) มีข้อกระทงทั้งสิ้น 20 ข้อและมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's

Alpha) เท่ากับ .95

2. สื่อวีดิทัศน์ที่ผู้วิจัยเลือกและตัดเนื้อหาบางตอนมาจากรายการวัฒนธรรมชูปะแป้งทอด ตอน รัก ออกแบบไม่ได้ ออกอากาศทางสถานี ThaiPBS วันที่ 31 กรกฎาคม 2556 เวลา 20.20 น.

3. แผ่นพับเกี่ยวกับวิธีอยู่ร่วมกันกับบุคคลชายรักชายอย่างมีความสุข จากบทความของ Tuner (2013)

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาผลของการใช้สื่อในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายในนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ช่วง ประกอบด้วย ระยะเวลาเตรียมการทดลอง ระยะเวลาดำเนินการทดลอง และระยะเวลาหลังการทดลอง ดังนี้

1. ระยะเวลาเตรียมการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยได้นำมาตรวจวัดเจตคติต่อชายรักเพศเดียวกันของ อติศร ทองรักษ์ (2549) ที่พัฒนามาจากแบบวัดเจตคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน (Attitude toward gays and lesbians) ฉบับสั้นของ Herek (1984) และมาตรวัด Homophobia Scales พัฒนารุ่นขึ้นโดย Wright, Adams และ Bernat (1999) มาพัฒนาเป็นมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชาย เพื่อให้เหมาะสมกับการวิจัย และทำการทดสอบความเที่ยงโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตคณะจิตวิทยา ระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 112 คน มาตรวจวัดที่ผ่านการพัฒนาแล้วมีข้อกระทงทั้งสิ้น 20 ข้อและมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เท่ากับ .949

1.2 พัฒนาสื่อวีดิทัศน์ โดยผู้วิจัยได้นำสื่อจากรายการวัฒนธรรมชูปะแป้งทอด ตอน รัก ออกแบบไม่ได้ ออกอากาศทางสถานี Thai PBS วันที่ 31 กรกฎาคม 2556 เวลา 20.20 น. และได้ทำจดหมายเพื่อขออนุญาตใช้สื่อจากผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย จากนั้นผู้วิจัยได้ตัดเนื้อหาบางตอนเฉพาะช่วงที่กล่าวถึงชายรักชายมาใช้ในการทดลอง และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินสื่อจำนวน 2 ท่าน

1.3 นำข้อมูลเกี่ยวกับวิธีทำความเข้าใจกับบุคคลชายรักชายและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมกับบุคคลชายรักชายได้อย่างมีความสุข ของ Tuner (2013) มาใช้ทำแผ่นพับ

2. ระยะดำเนินการทดลอง

2.1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายอยู่ในช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0-75 เข้าร่วมการทดลองจากแบบวัดเจตคติต่อชายรักชาย เพื่อคัดผู้ร่วมการทดลองที่มีคะแนนเจตคติต่อชายรักชายในระดับสูงออก เนื่องจาก ผู้ที่มีระดับเจตคติที่สูงจะไม่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของเจตคติต่อชายรักชาย จากนั้น แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.2 ให้กลุ่มทดลองศึกษาข้อมูลในแผ่นพับและดูสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับชายรักชายที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา

2.3 เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม ให้กลุ่มทดลองทำมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายอีกครั้ง ส่วนในกลุ่มควบคุมผู้วิจัยได้ให้ทำมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายหลังการทดลอง โดยใช้มาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายชุดเดิม

3. ระยะหลังการทดลอง

นำคะแนนที่ได้จากการวัดโดยมาตรวัดเจตคติต่อชายรักชายที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการดูสื่อวีดิทัศน์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ Paired Sample *t*-test และ Independent Sample *t*-test จากนั้นสรุปผลและอภิปรายผลการทดลอง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โปรแกรม เอส พี เอส เอส ฟอว์ วินโดวส์ (SPSS for Windows) ในการคำนวณและวิเคราะห์ค่าต่างๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเจตคติต่อชายรักชายระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Paired Sample *t*-test

2. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเจตคติต่อชายรักชายระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ Independent Sample *t*-test

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องผลของการใช้สื่อในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชาย มีดังนี้

1. คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงก่อนทดลองของกลุ่มทดลอง ($M = 69.32$, $SD = 10.42$) และคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงก่อนทดลองของกลุ่มควบคุม ($M = 69.79$, $SD = 8.98$) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.28$, $df = 128$)
2. หลังทดลอง กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อชายรักชาย ($M = 69.79$, $SD = 8.98$) แตกต่างจากคะแนนเจตคติก่อนการทดลอง ($M = 70.06$, $SD = 8.94$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.003$, $df = 64$)
3. หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อชายรักชาย ($M = 75.38$, $SD = 10.42$) สูงขึ้นกว่าคะแนนเจตคติต่อชายรักชายก่อนการทดลอง ($M = 69.32$, $SD = 10.42$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 7.387$, $df = 64$, $p < .001$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐาน ข้อที่ 1
4. คะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงหลังทดลองของกลุ่มทดลอง ($M = 75.38$, $SD = 10.42$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อชายรักชายในช่วงหลังทดลองของกลุ่มควบคุม ($M = 70.06$, $SD = 8.94$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.96$, $df = 128$, $p < .01$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐาน ข้อที่ 2

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

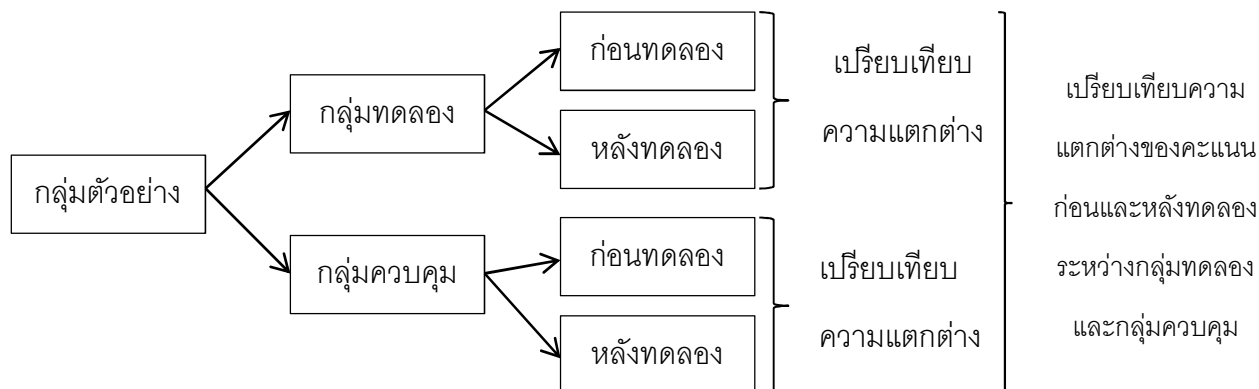
1. ควรมีการติดตามผลของการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชายในระยะยาว
2. ควรทำการศึกษาการเปลี่ยนเจตคติโดยใช้สื่อวีดีทัศน์ในกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น เช่น คนที่อาศัยในต่างจังหวัด คนที่อยู่ในช่วงวัยต่างๆ
3. ควรใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก
4. ควรทำการศึกษาการเปลี่ยนเจตคติโดยใช้สื่อวีดีทัศน์ในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น เช่น ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ สารคดี เพื่อจะได้พัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์ต่อไป

5. ควรศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของอิทธิพลของสื่อแต่ละประเภทในการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชาย

6. ควรศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่อาจมีผลต่อการเปลี่ยนเจตคติต่อชายรักชาย เช่น การมีบุคคลใกล้ชิดที่เป็นชายรักชาย

การวิเคราะห์ Paired Sample t -test และ Independent Sample t -test จากนั้นสรุปผลและอภิปรายผล
การทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาพที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โปรแกรม เอส พี เอส เอช ฟอว์ วินโดวส์ (SPSS for Windows) ในการคำนวณและวิเคราะห์ค่าต่างๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเจตคติต่อชายรักชายระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ Paired Sample t -test
2. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเจตคติต่อชายรักชายระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ Independent Sample t -test

รายการอ้างอิง

ภาษาต่างประเทศ

Bohner, G., & Dickel, N. (2011). Attitudes and attitude change. *Annual Review of Psychology*, 62, 391-417.

Bands-Raacke, J. M., Cady, E. T., Schlegel, R., Harris, R. J., & Firebaugh, L. (2007).

Remembering gay/lesbian media characters: Can Ellen and Will improve attitudes toward homosexuals? *Journal of Homosexuality*, 53(3), 19-34.

Calzo, J. P., & Ward, M. (2009). Media exposure and viewers' attitudes toward homosexuality:

Evidence for mainstreaming or resonance? *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 53, 280-299.

Cannon, K. D. (2005). "Ain't no faggot gonna rob me!": Anti-gay attitudes of criminal justice undergraduate majors. *Journal of Criminal Justice Education*, 16, 226-243.

Chonody, J. M., Rutledge, S. E., & Siebert, D. C. (2009) College students' attitudes toward gays and lesbians. *Journal of Social Work Education*, 45, 499-512.

Cooley, J. J., & Burkholder, G. J. (2011). Using video and contact to change attitudes toward gay men and lesbians. *Journal of Social, Behavioral, and Health Sciences*, 5, 83-90.

Cotton-Huston, A. L., & Waite, B. M. (2000). Anti-homosexual attitudes in college students. *Journal of Homosexuality*, 38, 117-133.

Crooks, R., & Baur, K. (2005). *Our sexuality* (9th ed.). Belmont, CA; Thomson Wadworth.

Down, I., Wilson, D. P., McCann, P. D., Gray, R., Hoare, A., Bradley, J., ... & Prestage, G.

(2012). Increasing gay men's testing rates and enhancing partner notification can reduce the incidence of syphilis. *Sex Health*, 9, 472-480.

- Faiomir-Pichastor, J. M., & Mugny, G. (2009). "I'm not gay....I'm a real man!": Heterosexual men's gender self-esteem and sexual prejudice. *Personality and Social Psychology Bulletin, 35*, 1233-1243.
- Gamson, J. (2005). The intersection of gay street and straight street: shopping, social class and the new gay visibility. *Social Thought and Research, 26*, 3-18.
- Goldberg, R. (1982). Attitude change among college students toward homosexuality. *Journal of American College Health, 30*, 260-268.
- Greene, B., & Herek, G. M. (1994). *Lesbian and gay psychology: Theory, research, and clinical applications*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Grey, J. A., Robinson, B. E., Coleman, E., & Bockting, W. O. (2013). A systematic review of instruments that measure attitudes toward homosexual men. *Journal of Sex Research, 50*, 329-352.
- Grutzeck, S., & Gidycz, C. A. (1998). The effects of gay and lesbian speaker panel on college students' attitudes and behaviors: The importance of context effects. *Imagination, Cognition and Personality, 17*, 65-81.
- Golom, F. D., & Mohr, J. J. (2011). Turn it off! The effect of exposure to male-male erotic imagery on heterosexuals, attitudes toward gay men. *Journal of Sex Research, 48*, 580-589.
- Hans, J. D., Kersey, M., & Kimberly, C. (2012). Self-perceived origin attitudes toward homosexuality. *Journal of Homosexuality, 59*, 4-17.
- Herek, G. M. (1984). Beyond "homophobia": A social psychological perspective on attitudes toward lesbians and gay men. *Journal of Homosexuality, 10*, 1-21.
- Herek, G. M. (1988). Heterosexuals' attitudes toward lesbians and gay men: Correlates and gender differences. *Journal of Sex Research, 25*, 451-477.

- Herek, G. M., & Glunt, E. K. (1993). Interpersonal contact and heterosexuals' attitudes toward gay men: Result from the national survey. *Journal of Sex Research, 30*, 239-244.
- Herek, G. M., & Capitano, J. P. (1995). Black heterosexuals' attitudes toward lesbians and gay men in United States. *Journal of Sex Research, 32*, 95-105.
- Herek, G. M., & Capitano, J. P. (1999). Sex differences in how heterosexual think about lesbians and gay men: Evidence from survey context effects. *The Journal of Sex Research, 36*, 348-360.
- Herek, G. M. (2000). Sexual prejudice and gender: Do heterosexuals' attitudes toward lesbians and gay men differ? *Journal of Social Issues, 56*, 251-266.
- Herek, G.M. (2002). Gender gaps in public opinion about lesbians and gay men. *Public Opinion Quarterly, 66*, 40-66.
- Herek, G. M., & Capitano, J. P. (1995). Black heterosexuals, attitudes toward lesbians and gay men in the United States. *Journal of Sex Research, 32*, 95-105.
- Herek, G. M., & Capitano, J. P. (1999) Sex differences in how heterosexuals think about lesbians and gay men: Evidence from survey context effects. *Journal of Sex Research, 36*, 348-360.
- Herek, G. M., & Glunt, E. K. (1993). Interpersonal contact and heterosexuals' attitudes toward gay men: Result from a national survey. *Journal of Sex Research, 30*, 239-244.
- Herek, G. M., & Gonzalez, M. (2006). Attitudes toward homosexuality among U.S. residents of Mexican descent. *Journal of Sex Research, 43*, 122-135.
- Herek, G. M., & McLemore, K. A. (2013). Sexual prejudice. *Annual Review of Psychology, 64*, 309-333.

- Hussey, H. D., & Bisconti, T. L. (2010). Interventions to reduce sexual minority stigma in sororities. *Journal of Homosexuality, 57*, 566-587.
- Ito, D. (2007). *College students, prejudiced attitudes toward homosexuals: a comparative analysis in Japan and the United States* (Sociology Theses, Department of Sociology, Georgia State University). Retrieved from http://scholarworks.gsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1014&context=sociology_theses
- Kozloski, M. J. (2010). Homosexual moral acceptance and social tolerance: Are effects of education changing? *Journal of Homosexuality, 57*, 1370-1383.
- LaMar, L., & Kite, M. (1998). Sex differences in attitudes toward gay men and lesbians: Multidimensional perspective. *The Journal of Sex Research, 35*, 189-196.
- Lambert, E. G., Ventura, L. A., Hall, D. E., & Cluse-Tolar, T. (2006). College students' view on gay and lesbian issues. *Journal of Homosexuality, 50*(4), 1-30.
- Larsen, K. S., Reed, M., & Hoffman, S. (1980). Attitudes of heterosexuals toward homosexuality: A likert-type scale and construct validity. *Journal of Sex Research, 16*, 245-257.
- Lee, T., & Hicks, G. R. (2011). An analysis of factors affecting attitudes toward same-sex marriage: Do the media matter? *Journal of Homosexuality, 58*, 1391-1408.
- Lekvikrom, C. (2010). *The perceived male homosexual images from visual media: an interview among male adolescents at siam square in Bangkok*. Thammasat University.
- Levina, M., Waldo, C. R., & Fitzgerald, L. F. (2000). We're queer, we're here, we're on TV: The effect of visual media on heterosexuals' attitudes toward gay men and lesbians. *Journal of Applied Social Psychology, 30*, 738-758.
- Little, P. & Marx, M. (2002). Teaching about heterosexism and creating an empathic experience of homophobia. *Journal of Lesbian Studies, 6*, 205-218.

- Louderback, L., & Whitley, B. E. (1997). Perceived erotic value of homosexuality and sex-role attitudes as mediators of sex differences in heterosexual college students. Attitudes toward lesbians and gay men. *The Journal of Sex Research, 34*, 175-182.
- Major, B., & O'Brien, L. T. (2005). The social psychology of stigma. *Annual Review of Psychology, 56*, 393-421.
- Maney, D. W., & Cain, R. E. (1997). Preservice elementary teachers' attitudes toward gay and lesbian parenting. *Journal of School Health, 67*(6), 236-241.
- Mazur, M. A., & Emmers-Sommer, T. M. (2003). The effect of movie portrayals on audience attitudes about nontraditional families on sexual orientation. *Journal of Homosexuality, 44*, 157-181.
- Miller, H. A., & Kim, B. (2012). Curriculum implications of anti-gay attitudes among undergraduate criminal justice major. *Journal of Criminal Justice Education, 23*, 148-173.
- Moskowitz, D. A., Rieger, G., & Roloff, M. E. (2010). Heterosexual attitudes toward same-sex marriage. *Journal of Homosexuality, 57*, 325-336.
- Nelson, E. S., & Krieger, S. L. (1997). Change in attitudes toward homosexuality in college students. *Journal of Homosexuality, 33*(2), 63-81.
- Netzley, S. B. (2010). Visibility that demystifies: Gays, gender, and sex on television. *Journal of Homosexuality, 57*, 968-986.
- Olson, J. M., & Zanna, M. P. (1993). Attitude and attitude change. *Annual Review of Psychology, 44*, 117-154.
- Paluck, E. L. (2009). Reducing intergroup prejudice and conflict using media: A field experiment in Rwanda. *Journal of Personality and Social Psychology, 96*, 574-587.

- Paluck, E. L., & Green, D. P. (2009). Prejudice reduction: What work? A review and assessment of research and practice, *Annual Review of Psychology*, 60, 339-367.
- Pettijohn, T. F. II, & Walzer, A. S. (2008). Reducing racism, sexism, and homophobia in college students by completing a psychology of prejudice course. *College Student Journal*, 42, 459-468.
- Petty, R. E, Wegener, D. T., & Fabrigar, L. R. (1997). Attitude and attitude change. *Annual Review of Psychology*, 48, 609-647.
- Poole, J. (2011). Queer representations of gay male and masculinities in the media. *Sexuality & Culture*, 1-12.
- Riggle, E. D., Ellis, A. L. & Crawford, A. M. (1996). The impact of "media contract" on attitudes toward gay men. *Journal of Homosexuality*, 31, 55-69.
- Roper, E. A., & Halloran, E. (2007). Attitudes toward gay men and lesbians among heterosexual male and female student-athletes. *Sex Role*, 57, 919-928.
- Rosenthal, M. S. (2013). *Human sexuality: From cells to society* (1st ed.). Belmont, CA; Wadworth.
- Rowe, A. T. (2010). *Media's portrayal of homosexuality as a reflection of cultural acceptance*. Georgia State University.
- Rye, B. J., & Meaney, G. J. (2009). Impact of homonegativity awareness workshop on attitudes toward homosexuality, *Journal of Homosexuality*, 56, 31-55.
- Schellenberg, E. G., Hirt, J, & Sears. (1999). Attitudes toward homosexuals among students at Canadian university. *Sex Roles*, 112, 139-152.
- Schiappa, E., Gregg, P. B., & Hewes, D. E. (2006) Can one TV show make a difference? Will&Grace and the parasocial contact hypothesis. *Journal of Homosexuality*, 51(4), 15-37.

- Turner, J. (2013). *For straight people: Understanding gay people*. Retrieved from <http://www.examiner.com/article/for-straight-people-understanding-gay-people>
- Ventura, L. A., Lambert, E. G., Bryant, M., & Pasupuleti, S. (2004). Differences in attitudes toward gays and lesbians among criminal justice and non-criminal justice majors. *American Journal of Criminal Justice, 28*, 165-180.
- Vincent, W., Peterson, J. L., & Parrott, D. J. (2009). Differences in African American and white women's attitudes toward lesbians and gay men. *Sex Roles, 61*, 599-606.
- Vivien, K. G. (2002). Gender differences in attitudes toward homosexuality. *Journal of Homosexuality, 43*, 85-97.
- Walters, A. (1994). Using visual media to reduce homophobia: A classroom demonstration. *Journal of Sex Education and Therapy, 20*(2), 92-100.
- Whitley, B., & Childs, C. E. (2011). Differences in black and white American college students' attitudes toward lesbians and gay men. *Sex Role, 64*, 299-310.
- Wood, W. (2000). Attitude change: Persuasion and social influence. *Annual Review of Psychology, 51*, 539-570.
- Wright, L. W., Adams, H. E., & Bernat, J. (1999). Development and validation of the homophobia scale. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment, 21*, 337-347.

ภาษาไทย

กัณฑ์เทศ เทศแก้ว. (2543). พุทธธรรมกับพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน: ศึกษากรณีทัศนคติของนักศึกษายาย มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

จิรภัทร หลงกุล และ สุพรรณิ พนมเทศ. (2555). การใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดขอนแก่น. วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 5(2), 29-38.

ชาญวิทย์ เกตุเทศ. (2550). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมในเพศชายกับอคติต่อบุคคลรักเพศเดียวกันชายในที่ทำงาน. คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไชยศิริ บุญยกุลศรีรุ่ง. (2553). เพศสภาพและเพศวิถีชายรักชายในภาพยนตร์ไทย. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐิติกร เตรยาภรณ์. (2543). ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักชายที่สะท้อนเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันไทยช่วงปี พ.ศ. 2508-2543. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทักษ์ดนัย วัจวล และ อรญา เลิศวัชรา. (2554). โฮโมไฟเบียในเพศชายและเพศหญิง. คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)

ธีระ บุษบกแก้ว. (2553). กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตนเองโดยกลุ่ม “เกย์ออนไลน์”. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีระพร อุวรรณโณ. (2528). การวัดทัศนคติ : ปัญหาในการใช้เพื่อทำนายพฤติกรรม. วารสารครุศาสตร์, 14, 133-160.

ธีระพร อุวรรณโณ. (2535). เจตคติ : การศึกษาตามแนวทฤษฎีหลัก. ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)

ธีระพร อุวรรณโณ. (2537). จิตวิทยาสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 3). ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)

ธีรพันธ์ เฉลิมนนท์. (2543). อิทธิพลของความต้องการทางปัญญา คุณภาพของสาร และความตั้งใจของภาพประกอบ ที่มีต่อเจตคติชิ้นงานโฆษณาประชาสัมพันธ์ และองค์การผู้โฆษณา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาศรี จีระยิ่งมงคล. (2555). เกิดมาเพื่อเป็นเกย์. เรื่องเต็มการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 44, 498-505.

ระวีวรรณ ทิพยานนท์ และจรุงกุล บุรพวงศ์. ผลของการเห็นคุณค่าแห่งตน การรับรู้โอกาสเลือก และการขึ้นต่อการเกิดความไม่คลั่งจองทางปัญญา. คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สีตลา ประดิพัทธ์กุลชัย. (2551). การเปิดรับสื่อ ทักษะคิด และพฤติกรรมทางสังคมของกลุ่มชายรักชายในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

องอาจ เดชา. (27 มีนาคม 2553). สัมภาษณ์ 'ชาน่า' นักเขียนคอลัมน์ 'พาเมาท์ซีวิตชาวเกย์' มุมมองต่อสังคม-การเมืองไทย. ค้นจาก <http://prachatai.com/journal/2010/03/28531>.

อดิศร ทองรักษ. (2549). ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับอคติของวัยรุ่นต่อบุคคลรักเพศเดียวกันชายและหญิง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุริษา งามวุฒิมิตร. (2553). การเปิดรับสื่อละครโทรทัศน์ การรู้เท่าทันสื่อ และความคิดเห็นต่อรสนิยมทางเพศและการเลียนแบบพฤติกรรมชายรักชายของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบวัดเจตคติต่อชายรักชาย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีความประสงค์ให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นต่อชายรักชายได้อย่างเสรี กรุณาตอบตามความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง การตอบคำถามนี้จะเป็นความลับโดยผู้วิจัยจะแสดงข้อมูลในภาพรวม

ในการตอบแบบสอบถาม ให้ท่านเลือกคำตอบที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุดเพียงข้อเดียว โดยใส่เครื่องหมาย ✕ หรือวงกลมลงในหมายเลขที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน หรือเขียนข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด

หมายเหตุ ชายรักชาย (Gay) หมายถึง บุคคลเพศชายที่มีความรู้สึกว่าเป็นเพศชาย แต่รักเพศชายด้วยกัน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ
3. คณะ..... ชั้นปี.....

ตัวอย่างข้อกระทง

ข้อความ	ไม่เห็นด้วย	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	ปานกลาง	ค่อนข้างเห็นด้วย	เห็นด้วย
1. พฤติกรรมชายรักชายไม่ถือว่าเป็นปัญหา	1	2	3	4	5
4. ไม่ใช่เรื่องแปลกที่ผู้ชายจะรักกับผู้ชายแบบที่ผู้หญิงรักกับผู้ชาย	1	2	3	4	5
7. เราไม่ควรอนุญาตให้ชายรักชายทำงานที่ต้องใช้ความรับผิดชอบสูง	1	2	3	4	5
8. ฉันรู้สึกรังเกียจเมื่อเห็นชายรักชายแสดงความรักต่อกัน	1	2	3	4	5
9. ฉันรู้สึกอับอายที่มีเพื่อนเป็นชายรักชาย	1	2	3	4	5
10. การเป็นชายรักชายไม่ได้เป็นเรื่องที่ผิด	1	2	3	4	5
11. ชายรักชายทำให้สังคมของเราเสื่อมเสีย	1	2	3	4	5

หากมีความประสงค์ต้องการใช้แบบวัดเจตคติต่อชายรักชายฉบับเต็ม กรุณาติดต่อ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กวรรณิการ์ นลราชสุวัจน์

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ตารางที่ 5

แสดงการวิเคราะห์ข้อกระทบแบบวัดเจตคติต่อชายรักชาย โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทบแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่นๆ ในมาตรวัด (Corrected item-total correlation)

ข้อ	การวิเคราะห์ข้อกระทบด้วยวิธีกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ						CITC (N = 112)		ผ่าน เกณฑ์
	กลุ่มสูง (n = 30)		กลุ่มต่ำ (n = 31)		t	p	ครั้งที่ 1 (34 ข้อ)	ครั้งที่ 2 (20 ข้อ)	
	M	SD	M	SD					
1	4.77	0.43	2.81	1.01	9.88	.000***	.700	.696	ผ่าน
2	3.87	1.11	2.23	0.88	6.41	.000***	.526	-	ไม่ผ่าน
3	4.83	0.38	3.71	0.97	5.98	.000***	.609	-	ไม่ผ่าน
4	4.30	0.99	2.77	1.09	5.73	.000***	.600	.632	ผ่าน
5	4.83	0.38	3.71	0.97	8.19	.000***	.753	.767	ผ่าน
6	4.47	0.68	2.71	0.90	8.57	.000***	.666	.654	ผ่าน
7	4.10	1.00	2.65	1.05	5.55	.000***	.505	-	ไม่ผ่าน
8	4.67	1.03	4.00	1.03	2.53	.014*	-	-	ไม่ผ่าน
9	4.87	0.35	3.48	0.93	7.77	.000***	.737	.753	ผ่าน
10	3.30	1.39	3.13	1.23	0.51	.613	-	-	ไม่ผ่าน
11	4.53	0.63	3.29	1.07	5.08	.000***	.507	-	ไม่ผ่าน
12	4.90	0.31	3.68	1.19	5.52	.000***	.620	.628	ผ่าน
13	4.53	0.63	2.97	1.11	6.81	.000***	.519	-	ไม่ผ่าน
14	4.97	0.18	3.90	1.08	5.42	.000***	.649	.632	ผ่าน
15	4.00	0.98	2.81	1.01	4.67	.000***	.506	-	ไม่ผ่าน
16	4.23	0.90	2.61	0.99	6.69	.000***	.618	.622	ผ่าน
17	4.97	0.18	3.97	0.80	6.81	.000***	.688	.687	ผ่าน
18	4.83	0.38	3.42	0.99	7.40	.000***	.782	.799	ผ่าน
19	5.00	0.00	3.23	1.12	8.85	.000***	.700	.695	ผ่าน
20	4.47	0.68	2.61	1.12	7.86	.000***	.670	.655	ผ่าน

ข้อ	การวิเคราะห์ข้อกระทงด้วยวิธีกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ					CITC (N = 112)		ผ่าน เกณฑ์	
	กลุ่มสูง (n = 30)		กลุ่มต่ำ (n = 31)		t	p	ครั้งที่ 1 (34 ข้อ)		ครั้งที่ 2 (20 ข้อ)
	M	SD	M	SD					
21	4.30	0.70	3.52	1.00	3.54	.001***	.337	-	ไม่ผ่าน
22	4.83	0.38	3.32	0.95	8.24	.000***	.785	.768	ผ่าน
23	4.40	0.72	3.03	0.80	7.02	.000***	.671	.646	ผ่าน
24	4.77	0.43	3.13	1.12	7.60	.000***	.681	.703	ผ่าน
25	4.83	0.38	3.52	1.06	6.50	.000***	.647	.603	ผ่าน
26	4.67	0.55	2.94	1.03	8.23	.000***	.745	.751	ผ่าน
27	4.67	0.55	3.23	0.99	7.07	.000***	.608	-	ไม่ผ่าน
28	4.33	0.76	2.65	1.08	7.04	.000***	.667	.661	ผ่าน
29	4.93	0.25	3.77	0.81	7.64	.000***	.562	-	ไม่ผ่าน
30	4.60	1.04	3.42	1.12	4.27	.000***	.342	-	ไม่ผ่าน
31	4.90	0.31	3.52	1.24	6.05	.000***	.564	.609	ผ่าน
32	4.50	0.73	3.39	1.05	4.78	.000***	.330	-	ไม่ผ่าน
33	4.80	0.41	3.16	1.16	7.42	.000***	.621	-	ไม่ผ่าน
34	4.10	0.76	2.90	0.98	5.33	.000***	.490	-	ไม่ผ่าน
35	4.83	0.46	4.16	0.97	3.48	.001***	.424	-	ไม่ผ่าน
36	4.53	0.86	3.74	1.03	3.25	.002**	-	-	ไม่ผ่าน
37	4.57	0.63	2.97	1.08	7.05	.000***	.696	.691	ผ่าน

Cronbach's Alpha = .949

ภาคผนวก ค

ข้อมูลแผ่นพับ

Seven guidelines to understand and live with Gay

อาจเป็นคำเรียกอย่างง่ายของ Homosexuality หรือ บุคคลรักเพศเดียวกัน ซึ่งหมายถึงการมีพฤติกรรมทางเพศหรือความสนใจต่อคนในเพศเดียวกันหรือ ในเรื่องรสนิยมทางเพศ เกย์ หมายถึง.. "บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์หรือความรักในทางโรแมนติคพิเศษกับบุคคลในเพศเดียวกัน"

แล้ว.. ทำไมคนเราถึงเป็นเกย์?

การรักเพศเดียวกัน อาจมีสาเหตุมาจากพันธุกรรมหรืออิทธิพลของฮอร์โมน ดังนั้นบุคคลที่เกิดมากับการเป็นรักเพศเดียวกัน **แม้ว่าพวกเขาจะต้องการเปลี่ยนแปลงแต่ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้** และปัจจุบันยังไม่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สามารถทำให้เชื่อว่าบุคคลรักเพศเดียวกันสามารถเปลี่ยนการเลือกปฏิบัติและลักษณะทางเพศได้

การรักเพศเดียวกัน อาจมีสาเหตุมาจากสิ่งแวดล้อมส่วนหนึ่ง แต่สิ่งแวดล้อมที่หล่อหลอมให้คนมีบุคลิกภาพแตกต่างกันมาตั้งแต่เกิด เช่นเดียวกับที่เราเป็นคนขยันหรือขี้เกียจ ชอบอยู่กับเพื่อนฝูงหรือชอบอยู่คนเดียว การเป็นเกย์ก็เปรียบได้ดังบุคลิกภาพดังกล่าว

ถ้าเขาเปลี่ยนไม่ได้ แล้วเราจะสามารถเข้าใจเขามากขึ้นได้อย่างไร?

ทางสถิติแล้วคนที่เดินผ่านเรา 10 คน จะเป็นเกย์ 1 คน นั้นหมายความว่าเราใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับพวกเขาตลอดมา ทั้งเพื่อนที่ทำงาน ที่โรงเรียน คนขับรถแท็กซี่ รวมไปถึงดารานักร้อง นักการเมืองและอื่นๆ

แนวทางต่อไปนี้อาจจะช่วยให้เราเข้าใจเกย์และอยู่ร่วมกับเขาได้ดีขึ้น

1. หากสาเหตุการเป็นเกย์มาจากพันธุกรรมจริง นั้นหมายความว่าพวกเขาเลือกเกิดที่จะไม่เป็นเกย์ไม่ได้ ดังนั้นคุณควรเคารพในสิ่งที่เขาเป็น เช่นเดียวกับที่เขาเคารพในสิ่งที่คุณเป็น

2. พวกเขารับรู้ถึงความรักเหมือนๆ กับคนทั่วไป มีรักครั้งแรก รักที่เจ็บปวด รักที่สมหวังและพวกเขาเพียงต้องการสิทธิที่เท่าเทียมกันในการใช้ชีวิตคู่ในแบบของตัวเอง
3. เกย์ส่วนใหญ่เป็นมาสคูลินหรือมีบุคลิกภาพเหมือนผู้ชายทั่วไปดังนั้นคุณอาจไม่รู้ว่าคุณเป็นเกย์ถ้ามองจากภายนอกแต่เขาอาจจะยอมเปิดเผยให้คุณหากคุณเปิดใจรับรู้ถึงตัวตนของเขา
4. หากถ้ามีเกย์มาตกหลุมรักคุณ คุณไม่จำเป็นต้องกลัวและสิ่งที่คุณต้องทำก็เพียงแค่ต้องบอกเขาว่าคุณไม่มีรสนิยมทางเพศแบบเขา เขาจะเข้าใจในที่สุด
5. หากวันหนึ่งมีใครสักคนที่คุณรู้จักบอกคุณว่าเขาเป็นเกย์ จงแสดงออกว่าคุณเข้าใจเขาและภูมิใจที่เขาบอกคุณ เพราะนั่นอาจใช้ความกล้าทั้งหมดที่เขาจะมีเพื่อเอ่ยปากบอก และพยายามเข้าใจว่าเขาก็คือคนๆ เดียวกันที่คุณรู้จักอยู่ทุกวันก่อนที่คุณจะรู้ว่าเขาเป็นเกย์ คุณแคร์จักเขามากขึ้นก็เท่านั้น
6. การเป็นเกย์เป็นสิ่งที่ เป็นธรรมชาติเหมือนๆ กับการเป็นเพศปกติ แม้กระทั่งในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประเภทอื่นๆ ก็มีการค้นพบว่า เป็นเกย์เช่นกัน
7. สิ่งสุดท้ายที่คุณต้องอย่าลืมว่า **เกย์คือมนุษย์เช่นเดียวกัน** เขามีความรู้สึก เขาสุข เขาเจ็บปวด เหมือนกับคุณ เขาต้องการมีสังคม มีเพื่อนไปรับประทานอาหาร มีเพื่อนให้โทรศัพท์หาเมื่อสุขหรือทุกข์ เหมือนกันคุณ หากเพียงแค่เขาไม่สามารถที่จะเป็นเหมือนกับคุณได้ นั่นไม่ได้หมายความว่าความเป็นมนุษย์ของเขาจะลดลงไป ขอให้คุณเข้าใจและเปิดใจยอมรับเขา เพียงเท่านั้นเราก็จะสามารถอยู่ร่วมกันช่วยเหลือพึ่งพากันโดยไม่มีเรื่องของเพศมาถ่วงความสัมพันธ์อีกต่อไป

ที่มา Turner, J. (2013). *For straight people: Understanding gay people*. Retrieved from <http://www.examiner.com/article/for-straight-people-understanding-gay-people>

ประวัติผู้ทำวิจัย

นายทักษ์ดนัย วัจกุล เกิดวันที่ 14 กันยายน 2534 ที่อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา สำเร็จการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนพะเยาพิทยาคม และกำลังศึกษาระดับปริญญาตรี คณะจิตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวศิริรณา ชูรัมย์ เกิดวันที่ 16 พฤศจิกายน 2533 ที่อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี สำเร็จ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนอุทัยพิทยาคม และกำลังศึกษาระดับปริญญาตรี คณะจิตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญประเมินแบบวัดเจตคติต่อชายรักชาย

1. อาจารย์ ดร. อภิษฎา ไชยวุฒิมิกรณวณิช อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นายณพลสิทธิ์ สิริจัญชัย มหาบัณฑิตคณะจิตวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ที่มีความสนใจและศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับชายรักชาย
3. นายรัตนกร รัตนชีวร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ที่มีความสนใจและศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับชายรักชาย
4. นางสาววาริธร อุดมเวช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญประเมินสื่อวีดิทัศน์

1. นางสาวไพลิน ลิ้มวัฒนชัย นิสิตระดับปริญญาโท คณะจิตวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบัณฑิตคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นายอดิสร สุทธิวานิช ช่างภาพอิสระ จบการศึกษาระดับปริญญาโทจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์ สาขาวิชาทัศนศิลป์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน สาขาวิชาการถ่ายภาพและภาพยนตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี